Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

הײנט 8 זײטען

Najer Folksblat פרייז 20 גראשען

נייער פאלקסבלאט

אונפארטייאישע פאליטיש - געזעלשאפטליכע טאג - צייטונג

Nr. 154/1449	Łódź, Wtorek, 3 lipca 1928 r.	זעקסטער יאהרגאנג	לאדז, דינסטאג, ט"ו תמוז תרפ"ח	Nr. 154/1449

לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 24-71. אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 2471.

רעזאלוציע פון פ.פ.ס.

וועגען דער ערקלערונג פון מארשאל פילסודסקי.

וו א ר ש א, 2 (טעלעפאניש פון אונזער קאָרעספאָנדענט) ווי ס'איז געווען פאָראויסצוזעהען האָט די ערקלערונג פון מאַרשאַל פילסודסקי אַרויסגערופען גרויסע ויכּוחים אין סיים, ס'זענען פאָרגעקומען בעראַטונגען פון גרופען און ריכטונגען און מ'האָט געקלערט, וואָס צו טון, אַ טייל רעפּוטאַטען האָבען געהאַלטען, אַז מ'דאַרף רעזיגנירען און אַוועקלעגען די מאַנדאַטען, די דאָזיגע דעפּוטאַטען זענען אָבער געווען אין אַ מינדערהייט.

דער פ.פ.ס.'ישער סיים־קלוב האָט אָפּגעהאַלטען אַ זיצונג און נאָך אַ לאַנגער דיסקוסיע איז אָנגענומען געוואָרען פאָלגענדע איינשטימיגע רעזאָלוציע: די פ.פ.ס. שטעלט פעסט, אַז די טיילען פון דער ערקלערונג, אין וועלכען עס ווערט אָנגעמערקט וועגען דער ענדערונג פון דער קאָנסטיטוציע איז אַנ'אַטענטאַט אויף דער דעמאָקראַטיע און אויף דער קאָנסטיטוציע, אויף וועלכער מאַרשאַל פּילסודסקי האָט אויך געשוואוירען. די פ.פ.ס. וועט ווייטער פערטיידיגען די דעמאָקראַטיע און פאָלקס־פאָרשטעהערשאַפט.

ווייטער שטעלט די פ.פ.ס. פעסט, אַז די ערקלערונג האָט געבראַכט שאָדען און אַנ'עולה געטון דער רעפּובליק און די פעראַנטוואָרטליכקייט ליגט אויך אויף אַלע איצטיגע מיניסטאָרען, וועלכע האָבען פערלאַנגט, אַז די ערקלערונג זאָל טרעפען די איינציגע בירגער און אויך די גאַנצע וועלט.

פ.פ.ס. שטעלט פעסט, אַז ס'וואָלט געווען נידריגער פון זייער כּבוד צו פאָלעמיזירען מיט די שטעלען, ווי ס'רעדט זיך וועגען די רעפּוטאַטען פון די 3 סיימען צווישען זיי אויך די סאָציאַליסטישע רעפּוטאַטען, די פ.פ.ס. האַלט, אַז די סאָציאַליסטישע רעפּוטאַטען, וועלכע האָבען בעקומען דעם צוטרוי פון אַנדערהאַלבען מיליאָן וועהלער, וועלען ווייטער פערטיידיגען דעם כּבוד פון פאַרלאַמענט מיט דער גרעסטער ענערגיע.

*

די קלאַנגען וועגען דעם, אַז ס'זאָל איצט צוזאַמענגערופען ווערען אַנ'אויסערגעוועהנליכע סעסיע פון סיים, האָבען זיך אַרויסגעשטעלט פאַר נישט ריכטיג.

קיין שום האָפנונג אפצוראטעווען אמונדסענען.

אייז־ברעכער „קראַסין" דערנעהנטערט זיך צו דער „איטאַליאַ"־עקספּעדיציע

ר וי ם, 2 (ספּ. טעל.) דריי אַעראָפּלאַנען ווע־רען אָפּגעפלויגען, כּדי צוצופיהרען לעבענסמיטעל פאַר נאָבילע'ס גרופּע. צוליב דעם געוואַלדיגען נעפּעל האָבען זיך די אַעראָפּלאַנען געמוזט אומקעהרען פון וועג.

ס'איז אָבער פערהאַן אַ האָפנונג, אַז דער סאָוויעטישער אייז־ברעכער „קראַסין" וועט נאָך היינט דערגרייכען די אייז־קריע, אויף וועלכער עס געפינט זיך די גרופּע פון וויגלערי.

א ס ל א, 2 (ספּ. טעל.) אין גאַנץ נאָרוועגיען קומען פאָר נאָטעס־דינסטען וועגען אָפּראַטעווען אַמונדסענען. די בעפעלקערונג דערלאָזט נישט דעם געדאַנק, אַז דער גרויסער פאָלאַר־פאָרשער זאָל האָבען אומגעקומען.

די פיינדליכע שטימונג געגען גען. נאָבילע פערשטאַרקט זיך.

ר וי ם, 2 (ספּ. טעל.) די פּרובען צו געפינען אַמונדסענען און גילבאַ גיבען דערווייל נישט קיין שום רעזולטאַטען. די גאַנצע האָפנונג איז איצט אויפ'ן אייז־ברעכער „קראַסין".

ח י ע ן, 2 (א. ח.) פון אָסלאָ מעלדעט מען, אַז די דאָרטיגע מאַסגעבענדע ספערען האָבען שוין פערלוירען יעדע האָפנונג צו געפונען אַמונדסענען, אַלע ביז־איצטיגע פּרובען איהם אויסצוזוכען האָבען נישט געהאַט קיין ערפאָלג.

וועגען אונאָפּהענגיגקייט פון עגיפּטען

וועלען פארקומען אונטערהאַנדלונגען מיט ענגלאַנד.

ב ע ר ל י ן, 2 (אטע). דער נייער עגיפּטישער פּרעזידענט מאַהאָמעט־מאַכמוט האָט ערקלערט, אַז די עגיפּטישע אויסערן פּאָליטיק וועט נישט געענ־דערט ווערען. נאָכ'ן אָפּזאָגען פון ענגלאַנד צו האָ־בען דעם פּראָטעקטאָראַט איבער עגיפּטען, מוז איצט קומען די פולשטענדיגע אונאָפּהענגיגקייט פון עגיפּטען. די אונאָפּהענגיגקייט דאַרף דערגרייכט ווערען דורך דירעקטע אונטערהאַנדלונגען מיט ענגלאַנד. די אונטערהאַנדלונגען זאָלען זיך אָנהוי־בען די נאָהענטסטע טעג.

גענעראַל אָברעגאָן

מעקסיקאַנישער פּרעזידענט.

מ ע ק ס י ק א, 2. (ספּ. טעל.) נעכטען זענען פאָרגעקומען די וואַהלען פון אַ מעקסיקאַנישען פּרע־זידענט. אַלס פּרעזידענט איז אויסגעוועהלט געוואָ־רען מיט 2 מיליאָן שטימען דער גענעראַל אָברעגאָן.

געוואַלט בע'גנב'ענען די סיים־קאַסע.

די גנבים זענען נעכטען אַרעסטירט געוואָרען.

ו א ר ש א, 2 (טעלעפאָניש) אין דער נאַכט פון שבת אויף זונטאָג האָבען אין סיים אָפּעריר גנבים, וועלכע האָבען זיך געוואָלט צוקריגען צו אַ שאַנק, אין וועלכע ס'זענען געלעגען 370 טוי־זענד זלאָטיס. מ'האָט זיי אָבער געשטערט און זיי זענען ענטלאָפען. נעכטען איז די פּאָליציי געלונ־גען צו ענטדעקען די גנבים. דאָס זענען: דער אַר־בייטער פון סיים קאַספּזשאַק און דער מיטגליד פון מאַרשאַלעק־וואַך ביעלוטשינסקי.

סענסאַציאָנעלע ענטדעקונג פון אַ רוסישען פּראָפעסאָר.

פון טויט לעבעדיג געמאַכט.

ר י ג א, 2 (אטע) פון מאָסקווע מעלדעט מען וועגען אַ סענסאַציאָנעלע ענטדעקונג, וועלכע ס'האָט געמאַכט דער טאַשקענטער פּראָפעסאָר מיכאַלאָווסקי. פּראָפ. מיכאַלאָווסקי האָט איינגעשלעפערט אַ מאַלפּע מיט נאַרקאָז, געעפענט איהר די אָדערען און אַרויסגעלאָזען פון איהר דאָס גאַנצע בלוט, צו דעם בלוט האָט דער פּראָפעסאָר צוגעגעבען עפּיס אַ פּרעפּאַראַט און נאָך 55 מינוט האָט ער דאָס בלוט צוריק אריינגעגאָסען אינ'ם אָרגאַניזם פון דער מאַלפּע. נאָך דער דאָזיגער אָפּעראַציע איז די מאַלפּע, וועלכע איז שוין געווען אינגאַנצען טויט, צוריק לעבעדיג געוואָרען און איז פולשטענדיג געזונד. פּראָפ. מיכאַלאָווסקי וועט זיין עקספּערי־מענט איבערחזר'ן אין אַ ברייטען פּערנעהם.

ווען וועלען די פּוילישע פליהער איבערפליהען דעם אָקעאַן?

פ א ר י ז, 2. (ספּ. טעל.) די פּוילישע לופט־פליהער די מאַיאָרען קובאַלאַ און אידזשיקאָווסקי האָבען בעשלאָסען אָפּצולעגען זייער רייזע קיין אַמע־ריקאַ ביז סוף יולי. די סיבּה דערפון זענען די שטאַרקע מזרח - ווינדען, וואָס בלאָזען אויפ'ן אַטלאַנטישען אָקעאַן.

די „פּוילישע טעלעגראַפען־אַגענטור" דאַגע־גען מעלדעט, אַז די פּוילישע לופט־פליהער וועלען אָבפאָהרען קיין אַמעריקאַ היינט אָדער מאָרגען.

אַרעסטען צווישען רוסישע סטודענטען.

ו א ר ש א, 2 (טעלעפאָניש) היינט זענען אַרעסטירט געוואָרען 10 מיטגלידער פון רוסישען סטודענטען־פערבאַנד אין וואַרשא. דער אַרעסט שטעהט אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן אַטענטאַט אויף ליוואָרעוו'ן.

קאפע = רעסטאראַן

„בריסטאל"

פּיעטריקאָווער 30, טעל. 25-91

עמפעהלט צום זומער־סעזאָן די גוט־בעקאַנטע שמאַקהאַפטע

מיטאגען און אָווענד־ברויטען

ווי אויך מילכיגע פריהשטיקען

און מילכיגע מיט פליישיגע אָווענד־ברויטען.

מיט אַכטונג אינהאַבער ה. בערנהיים.

מיר בעזיצען אויך דעם האָטעל „MONOPOL" זאַוואַדזקאַ 7, טעל. 51-94.

Dr. med.

L. Pikielny

אורלאָג

ספּעציאַל־אַרצט פאַר

נירען, בלאָזען־ און האַרן־קראַנקהייטען

Nawrot 8,

telefon 19-90.

אָנפאַנגען פון 4—7 אין אָוונט

הײַלפאַבריק־ קורסען

קאַנישע

Dr. med.

A.Szmirgeld

נערווען־אַרצט

עלעקטריזאַציעס, ליכט־

Cegielniana 6, tel. 51-89

אָנפאַנגען פון 5—7 אָוונט

צו דער חתונה פון פרל.

פּאַלאַ שפּילקאַ

מיט ה' אהרן בארענהאַלץ

וועלכע איז פאָרגעקומען דעם 29־טען יוני ד. י.

אין קאָפּיטשעוו ווינשען גליק און צופרידענהייט

פ. בארענהאלץ און פאמיליע

ד. זילבערבערג און פרוי.

וויכטיג פאַר געמיזע־הענדלער!

טעגליך הורט־פערקויף פון גרינצייג:

אוגערקעס, סאלאטען,

קאלארעפען, שטשאוו א. א. וו.

צו ווענדען זיך:

פּיעטריקאָווער 10 ביי ה' הערמאַן

פון 10 פריה ביז 12.30 מיטאָג און פון 4 ביז 5 נאָכמיטאָג.

אנאנסען אין „נייעם פאלקסבלאט"

האבען דעם גרעסטען ערפאלג!

שרעקליכע קוילען-גרובען-קאטאסטראפע

ביז איצט 50 דער'הרג'עטע, צווישען זיי 12 פוילישע ארבייטער.

פאריז, 2. (ספ. טעל.) אין קוילען גרובען פון סט. עטיען איז שבת נאכמיטאג פארגעקומען א געוואלטיגער אויפרייס. נישט קוקענדיג אויף דער באלדיגער רעטונגס - אקציע זענען שוין ביז איצט אבגעצעהלט געווארען 45 טויטע ארבייטער. אין דעם דאזיגען קויהלען - גרובען האבען געארבייט 570 ארבייטער. די סיבות פון דער שרפה איז נישט געלונגען פעסטצושטעלען.

דער ארבייטס-מיניסטער איז ארויסגעפאהרען פון פאריז אויפ'ן ארט פון דער קאטאסטראפע. די צאהל טויטע און פערוואונדעטע וואקסט. צווישען די אומגעקומענע בעת דער קאטאסטראפע געפינען זיך 12 פוילישע ארבייטער: טעאדאר פלושעניק, טשעסלאוו מאזורטשאק, איזידאר גוואדאש, פיאטר מארטשיניאק, ווינצענטי כוואסט, בראניסלאוו קוואש-נעווסקי, סטעפאן קוטשאר, פיאטר גאוואק, יאן יא-סיטשאק, יאן מאניק און דער פאטער און זוהן סטאשקעוויטש.

כאלערא-עפידעמיע אין אינדיען

קאלקוטא, 2. (א. וו.) די כאלערא עפי-דעמיע איז ווידער אמאל אויסגעבראכען מיט א פערשטארקטע קראפט. אין קולוטאל זענען נאטירט געווארען 1360 ערקראנקונגען אויף כאלערא. פון דער דאזיגער צאהל האבען זיך 847 געענדיגט מיט'ן טויט.

רעפרעסיעס געגען אויסלענדער אין כינא.

פעקין, 2. (ספ. טעל.) די נייע כינעזישע רעגירונג האט אויפגעלעזען די זעלבסטפערוואל-טונגס-ארגאניזאציעס אין כינא. צוליב דעם, וואס די לייטער פון די דאזיגע ארגאניזאציעס האבען זיך אקעגענגעשטעלט דער דאזיגער פעראָרדנונג, האט די רעגירונג ערקלערט, אז די אויסלענדער וועלען בעזייטיגט ווערען מיט געוואלד.

שעף פון מינדערהייטס-סעקציע ביים פעלקער-בונד אין פוילען.

ווארשא, 2. (טעלעפאניש פון אונזער קא-רעספאנדענט). קיין פוילען איז געקומען דער שעף פון דער מינדערהייטס-סעקציע ביים סעקרעטאריאט פון פעלקער-בונד ר' אזקאראט, כדי זיך צו בעקע-נען מיט'ן שול-וועזען פון די מינדערהייטען אין אבער-שלעזיען.

קוראַרט היילונג אלס א מיטעל... געגען אנטיסעמיטיזם.

מאסקווע (י. ט. א.) די „פראוודא" גיט איבער, אז די פאלטאווער פארטיי-מיטגלידער פון דעם ספירט-פאבריק זענען געפאלען אויף דער המצאה, אז אנטיסעמיטיזם קען מען היילען דורך... קוראַרטען.

„פראוודא" שרייבט: — איינער א קאמוניסט וואסילענקא א שלאסער אין ספירט פאבריק איז „קראנק געווארען" אויף אנטיסעמיטיזם. נאך די וואהלען פון דער פארטיי-ביורא אויף דער פאב-ריק האט ער אנגעהויבען פיהרען צווישען די פאר-טיי-מיטגלידער אנ'אגיטאציע מיט'ן אלטען נוסח:

— „ביי אונז אין פארטיי-ביורא זענען פער-האן 2 זשידעס. מען מוז דעריבער ראטעווען דעם דריטען ביורא-מיטגליד, דעם רוס מאסקאוועק, ווייל אויב נישט וועט ביי אונז זיין נישט קיין פארטיי-ביורא, נאר א יודישע קהלה".

די פראגע וועגען וואסילאנקא'ס ארויסטריט האט בעהאנדעלט די פארטיי-פערזאמלונג. עטליכע אנוועזענדע האבען פארגעלעגט מען זאל וואסילענקאן אויסשליסען פון דער פארטיי. דאס פארטיי-ביורא האט פארגעלעגט, אז מען זאל וואסילענקאן היי-לען... און איהם אוועקשיקען אין א קוראַרט...

„פראוודא" רעכענט, אז אזא הייל-מיטעל טויג נישט פאר אזעלכע אנטיסעמיטען ווי וואסילענקא. די צייטונג האפט, אז די קאנטראל-קאמיסיע פון דעם פאלטאווער פארטיי-קאמיטעט וועט אויסזוכען אנדערע... גאנץ ראדיקאלע הייל-מיטלען.

א שפאלטונג צווישען די אר-טאדאקסישע רבנים אין אמעריקע

ניו-יארק (י. ט. א.) אין דער שטאדט מאונד פרידאם איז פארגעקומען א קאנפערענץ פון ארטא-דאקסישע רבנים, וואס זענען נישט אנגעשלאסען אין דער „אגודת הרבנים פון די פעראייניגטע שטא-טען אין קאנאדע" און געהערען צו די פערבאנדען דגל הרבנים און „כנסת הרבנים". צו דער קאנ-פערענץ זענען געקומען לערך 80 רבנים און סתם ארטאדאקסישע יידען פון גאנץ אמעריקא פארזיצער פון דער קאנפערענץ איז געוועזען הרב מענדעלסאן פון ניו-יארק. צווישען די אנוועזענדע רבנים האט מען געזעהען הרב יעקב איס-קאלסקי, הרב גבריאל זאב מרגליות פון ניו-יארק, הרב אברהם יודעלעוויטש, הרב באַרישאנסקי פון וואשינגטאן, הרב הורוויץ פון פיטסבורג און אנ-דערע.

הרב איסקאלסקי האט אין זיין רעדע אנגעוויזען, אז די רבנים, וואס זענען געקומען צו דער קאנפערענץ האבען בעקומען דראהונגען מצד דער „אגודת הרבנים" זיי זאלען נישט פאהרען צו דער קנאפערענץ און אז די איניציאטארען פון דער קאנ פערענץ זענען ערקלערט געווארען אלס מחריבי הדת.

בלוטיגע רעליגיעזע קאמפען אין אינדיען.

לאנדאן, 2. (אטא). לויט אנגעקומענע ידיעות פון אינדיען קומען ווייטער פאר גרויסע אונרוהען אויפ'ן רעליגיעזען באדען. צווישען די מוסולמענער און די הינדוסען זענען פארגעקומען בלוטיגע צוזאמענשטויסען, בעת וועלכע 15 מענ-שען זענען דערהרג'עט געווארען.

פאספארטען סיסטעם אין אמעריקא.

פאר נייע אנקומענדע אימיגראנטען.

וואשינגטאן (י. ט. א.) פון 1-טען יולי 1928. וועלען נייע אימיגראנטען, וואס קומען אריין אין די פעראייניגטע שטאטען בעקומען אידענ-טיפיקאציע קארטען, אויף וועלכע עס וועט זיין אנגעוויזען דער נאמען און אויספירליכע פערזאן-בעשרייבונג. אויף די קארטען וועלען אויך מוזען זיין פאטאגראפיעס פון די אימיגראנטען.

די דאזיגע אידענטיפיקאציע-קארטען וועלען ארויסגעגעבען ווערען פון די אמעריקאנער קאנסו-לען אין די האפען-שטעט, פון וואנען די עמיגראנ-טען פאהרען אפ, און ווען דער אימיגראנט קומט אריין אין לאנד, וועט די קארטע אונטערגעשרי-בען ווערען פון דעם רעגירונגס בעאמטען, וועלכער לאזט איהם אריין. דער דאזיגער סיסטעם וועט אנ-געווענדעט ווערען בלויז פאר אימיגראנטען און נישט פאר טוריסטען.

אנ'עהנליכער סיסטעם פון אידענטיפיקאציע קארטען איז שוין איצט אנגעווענדעט געווארען פאר כינעזישע אימיגראנטען.

אין א אינטערוויאו פון א פארשטעהער פון דער יודישער טעלעגראפען-אגענטור מיט דעם אנ-פיהרער פון ארבייטס-דעפארטאמענט, האט דער לעצטער ערקלערט, אז דער נייער סיסטעם בעדיי-טעט נישט א רעגיסטראציע פון אלע „פרעמדע", נאר בעציהט זיך בלויז אויף אימיגראנטען, וואס וועלען רעגיסטרירט ווערען ביי די האפענס, ווען זיי וועלען אנקומען.

פרעמדע, וועלכע זענען שוין פריהער אריינ-געקומען און וואוינען אין לאנד וועט מען נישט צווינגען ארויסנעהמען אידענטיפיקאציע - קארטען.

די ידיעה, אז דער ארבייטס-דעפארטאמענט פיהרט איין פאקטיש א מין פאספארט, וואס דער אימיגראנט וועט צו יעדער צייט דארפען ווייזען די בעאמטע, האט ארויסגערופען גרויס אויפרעגונג אין אלע קרייזען, וואו מען אינטערעסירט זיך מיט די פראבלעמען פון דעם אימיגראנט.

צענטראלער סוחרים- און פאבריקאנטען-פערבאנד אויף לאדזער וואיעוואדזטווע
פיעטריקאווער 10.
דורך א סטאטוטען-פערזעהען האבען די מאסגעבענדע ספערען פעראָרדנעט נאכאמאל דורכצופיהרען די וואהלען אין אונזער פערבאנד.
מיר מעלדען אונזערע מיטגלידער, אז דינסטאג, דעם 17 יולי 1928, 6 א זייגער נאכמיטאג צום ערשטען טער-מין און 8 א זייגער אין אוונד צום צווייטען טערמין, קומט פאר אין פעראיינס-לאקאל
אנ'אויסער-געוועהנליכע אלגעמיינע פערזאמלונג
מיט פאלגענדען טאג-אָרדנונג: 1) ערעפנונג פון דער פערזאמלונג; 2) וואהלען פון א פארזיצענדען; 3) ענדערונג פון סטאטוט 3a; 4) ביודזשעט פאר'ן יאהר 1928; 5) וואהלען פון א פערוואלטונג, שידס געריכט און רעוויזיאנס קאמיסיע.
בעמערקונג: די ארויסגעשיקטע איינלאדונגען זענען גילטיג אלס איינטריטס-קארטען.

פארלאפאנען
פאר רייזע
95 זל. 105 זל. 115 זל.
פארלאפאנען קעסטעל
210 זל. 185 זל. 165 זל.
אויף גינסטיגע בעדינגונגען
שלאגערן! פליטעכ צו טענק אין א גרויסען אויסוואהל
נאר ביי
ALFRED LESSIG, Nawrot 22

א טיכטיגע
בופעטאווע
אויך א לערן-יונגע
ווערען געברויכט אין דער קאנדיטאריי „קארא"
בענעדיקטא 30, טעלעפאן 27-09.

אכטונג, פאבריקאנטען!
איך נעהם אן צום נאפען:
וועליורען, פלאהשען, אולסטערס און זאמט-ליכע שטאפף-ווארען מיט 30% ביליגער ווי איבעראל. רעיעלע בעהאנדלונג און גוטע בעדינגונגען
KLOC, Sienkiewicza 22, tel. 59-26.

שפארט געלד!
קויפט
שירמס,
שטעקענס
נור אין דער ווערקשטעל פון
ס. פייגענבוים, נארוטאוויטשא 19
ווייל איהר קענט דארט קויפען מיט 25% ביליגער ווי איבעראל.
אכטונג! עס ווערען אנגענומען אלערליי רעפאראטורען און דעקונג.

וויכטיג פאר ה"ה פריזיערס!!!
צוליב די קאנקורענץ, ווערען די פרייזען מיט'ן היינטיגען טאג בעדייטענד פערקלענערט:

קעלנישע בלומען-וואסער	3.20	א קילא
וועזשעטאל	1.40	"
ראזיר-זייף „אראָ"	6.00	"
ברילאנטין	3.40	"

פראנצויזישער לאקיר 45 גר. א דעקא.
איך בעזיץ א רייכען אויסוואהל פון ראזיר-מעסערס, פלאטין- און שטאהל-זאבען צו פאבריקס-פרייזען. מיט אכטונג
י. דרוקער, זאוואדזקא 11.
בעמ.: פאר ענגראסיסטען – נעהעריגער ראבאט און גינסטיגע בעדינגונגען.

פאליסען
פון די רוסישע געזעלשאפטען
„ראסיא", „פעטערבורגער", „זשיטשע" פון 1835
נעמט אן צו רעגיסטרירען דאס פערזיכערונגס-ביורא פון
מ. שיינבערג, ווסכאדניא 39
טעלעפאן 29-04.
טעגליך פון 9 פריה ביז 4 פארמיטאג.

מודעה מהראבינאט.
צוליב דער בעקוועמליכקייט פון דער לאדזער יודישער בעפעלקערונג פון זילקער ראיאן איז געווארען געעפענט אויף
פיעטריקאווער 176 אנ'עופות שחט-הויז
וואס איז תחת השגחת הראבינאט דפה, וואו עס ווערט דארט גע'שחט'ען יעדען טאג פון 6 א זייגער פריה, און כדי אז קיינער זאל ח"ו נישט נכשל ווערען אין מאכלות אסורות, זאל מען נישט שחט'ען ביי קיין שום ווינקעל-שוחט.
ולהשומע ינעם ותבוא עליו ברכת טוב. לאדזער ראבינאט.

Dr. med.
NIEWIAŻSKI
Sienkiewicza 34
tel. 59-40.
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקה.
בעהאנדל. פונמענער-שוועכע
נעהמט אן פון 5–9 אוונד.

אכטונג! ס'איז אנגעקומען א גרויסער טראנספארט
ווענטילאטארען
פון פערש. פירמעס אין מאסען פאר פאבריקען, וואוינונגען און ביוראס א.ז.וו. צו פאבריקס-פרייזען עמפפעהלט
Skład Elektrotechniczny I. HUPPERT
Łódź, Zawadzka 10, tel. 42-41.
שטענדיג אויף לאגער זעממטליכע עלעקטרישע

לאדז. 6 יולי 1928

„נייער פאָלקסבלאַט"

לאדז. 3 יולי 1928

דער סיים
און דער מאַרשאַל.

אין זיין ערקלערונג, פאַרוואָס ער האָט רעזיגנירט אַלס פּרעמיער־מיניסטער האָט מאַרשאַל פּילסודסקי נישט געשוינט נישט די לעבעדיגע און נישט די טויטע, נישט די שונאים און נישט די פריינד. ער האָט אויסגעגראַבן פון דער נאָך פרישער געשיכטע די טויטע קערפּערס פון די צוויי פערגאַנגענע סיימען און האָט זיי בעצייכנט: דעם ערשטן — אַלס סיים פון סובערענע אויסגעלאַסענע, דעם צווייטן—אַלס סיים פון פּרעזידענטן־מאָרד, פון קאָרופּציע און כאַבאַר, פאַר דעם איצטיגן סיים האָט דער מאַרשאַל נישט קיין ווייניגער זאַפטיגע עפּיטעטן: די רעפּוטאַטן פירן זיך אויף ווי די „חזירים און לייראַקעס". דעם ערשטן סיים האָט ער געקאָנט „נאָך דעם זיגרייכן דורכגעפירטן קריג" צוקוועטשן ווי די ווערים, די רעפּוטאַטן פון היינטיגן סיים וואָלט ער געשלאָגן און געטראָטן מיט די פיס.

די כאַראַקטעריסטיק איז אַנ׳אַלגעמיינע, זי בעציהט זיך אויפ׳ן גאַנצן סיים, ווייל דער מאַרשאַל האָט נישט געפונען קיין איינציג גוט וואָרט פאַר די 130 רעפּוטאַטן פאַר וועלכע דער נאָמען פּילסודסקי איז אַ פּראָגראַם, אַ גלויבן, אַ קוואַל פון התלהבות און ווילן, וועלכע נעהמען אָן מיט אהבה און ענטוזיאַזם יעדעס וואָרט פון „מאַגיסטער", ווייל „איפּסע דיקסיט" — דאָס האָט ער, ער אַליין געזאָגט.

מאַרשאַל פּילסודסקי פעראַכטעט נישט בלויז דעם אָדער יענעם סיים. איהם איז דערווידער דאָס גאַנצע סיסטעם, וואָס בעשטעהט אין דעם, אַז מענשען קומען זיך צונויף און זייער עבירה בעשטעהט דערין, וואָס זיי האַלטען רעדעס: דער מאַרשאַל פעראורטיילט די רעד־מאַשין, דעם „פּאַרלאַמענט" אין בוכשטעבליכען זין פון וואָרט, דעם „לאָקאָמאָטיוו, וואָס שלעפּט נאָך זיך אַ שפּילקע", די „גאַוואָרילניע", ווי ער האָט מיט אַ פּאָר צענדליג יאָהרען צוריק מיט זאַב און ביטול אָנגערופען דעם פּאַרלאַמענט דער בעריהמטער פּאָריזער פון הייליגען סינאָד פּאָביעדאָנאָסצעוו.

עס איז פאַרהאַן פּוילען, אַ פאָלק, אַ טעריטאָריע, אַ מלוכה מיט אַ גרויסען קאָמפּליצירטען סכום פון שיכטען, אינטערעסען, אויפגאַבען, געפאַהרען, פּראָבלעמען, און ס׳איז דאָ מאַרשאַל פּילסודסקי. פאַר׳ן מאַרשאַל איז שוין עטליכע מאָל געשטאַנען די פראַגע: צי זאָל ער דאָס לאַנד איבערלאָזען אויף זיין אייגענעם בעראָט, אָדער ער זאָל נעהמען די לייצעס אין האַנד אַריין און רעגירען מיט אָדער אָהן אַ באַטעק. מאַרשאַל פּילסודסקי האָט אין פערשידענע פאַלען די פראַגע געלעזט פערשידען: איינמאָל איז ער אַוועק קיין סולעיוועק און האָט איבערגעלאָזט פּוילען אין די הענד פון בלינדען גורל. אין מאַי 1926 האָט ער בעשלאָסען, אַז אַזוי קאָן עס ווייטער נישט געהן און האָט געמאַכט אַ מאַי־איבערקעהרעניש. איצט האָט פּילסודסקי געלעזט די פראַגע אויף אַ קאָמפּראָמיס־אופן: ער געהט אַוועק אַלס שעף פון קאַבינעט, נאָר ער לאָזט פאַר זיך איבער געוויסע רעסאָרטען און — דעם הויפּט־רעסאָרט — צו שטעהן ביי דער זייט פון מלוכה־פּרעזידענט אין פאַל, ווען דאָס זאָל זיך אַרויסווייזען פאַר נויטיג.

אין קיינעם פון די פאַלען, ווען ס׳איז נויטיג געווען די שווערע ענטשיידונג, האָט זיך פּילסודסקי נישט ענטשלאָסען צו פערמאַכען ענדגילטיג דאָס מויל פון די פּערמאַנענטע און כראָנישע רעדנער, צו שליסען אויף לאַנג און אויף אַנ׳ערנסט די שפּרעך־שטובען פון וויעסקע־נאָס. עס דאַכט זיך, אַז די לאָגישע און איינציגע קאָנסעקווענץ פון פּילסודסקי׳ס בליק אויפ׳ן סיים און פּאַרלאַמענט קאָן זיין נאָר איינע: מאַכען אַ סוף צום סיים. שוין פון רייך־פּאַטריאָטישען שטאַנדפּונקט (און ווער וועט זיך רעדען דערוועגען צו קוועסטיאָנירען פּילסודסקי׳ס געפיהלען צו פּוילען!) איז דאָך אַנ׳אומזין איבערצולאָזען די געזעצגעבונג אין די הענד פון אַנ׳אינסטיטוציע, פון מענשען, וועלכע ווערען בעצייכנט מיט די ווערטער „אויסגעלאַסענע", „ווערים", „חזירים און לייראַקעס", „כאַבאַרניקעס", מויל־פלודערער א. א. וו.

די פאָלגען פון אַזאַ פעראַכטענדיגער בעציהונג צו דער פאָלקס־פערטרעטונג דאַרף זיין די איינשטעלונג פון אַ נייער אָרדנונג אין דער מלוכה. עס קאָן זיין אָדער אַ ראַדיקאַל־סאָציאַלע, אָדער אַנ׳ענגערע, אַ פּערזענליכע, דער ערשטער וועג פיהרט אָדער צום פאַשיזם אָדער צום סאָוויעטיזם. אויף קיינעם פון די וועגען קאָן פּילסודסקי נישט געהן: צום פאַשיזם לאָזט איהם נישט זיין פערגאַנגענהייט, צום סאָוויעטיזם — זיין געגענוואַרט, עס בלייבט דער דריטער וועג, דער וועג פון אַ פּערזענליכער דיקטאַטור, אָבער אויך דעם וועג האָט פּילסודסקי אַליין שוין פעראורטיילט אין די אָפּזאַצען פון זיין ערקלערונג, אין וועלכע ער האָט גערעדט וועגען דער ראָלע פון פּוילישען פּרעמיער־מיניסטער, דעם „אָמני־פּאָטענס", דעם אַלמעכטיגען, עס איז אַבסורד צו מיינען, — און פּילסודסקי גיט זיך צום בעסטען אָפּ אַ דין וחשבון וועגען דעם, — אַז איין פּערזאָן זאָל קאָנען אָנפיהרען מיט אַ מלוכה. שוין דער פּרעמיער־מיניסטער ווערט פערטרונקען אין אַ מבול פון קליינינקע מעשים, אינטערעסען, פערלאַנגען, ענינים. דער דיקטאַטאָר, וועלכער וואָלט גענומען אויף זיך צו שלעפּען די גאַנצע מלוכה־מאַשין, וואָלט געקומען צו דעם פּונקט, פאַר וועלכען פּילסודסקי האָט צומייסטען מורא צום „ניץ", צום נאַרנישט טון, צום הילפלאָזען טאַפּטשען זיך אין זומפּ פון קליינע און קליינטשיקע ענינים.

דער דיקטאַטאָר קאָן זיך צופּאַסען געהילפען? פּילסודסקי נאַטירליך טוט דאָס, אָבער די שטעלען פון זיין ערקלערונג, וועגען דער אַרבייט אין מיניסטערען־ראַט, וועגען די פליכטען צו ניאַנטשען פרעמדע ממזרים און זאָגען ערות, אַז אויך אויף דעם געביט האָט דער מאַרשאַל דורכגעמאַכט שווערע ענטוישונגען. און ווי ס׳איז שוין אָנגעוויזען געוואָרען, געפינט נישט פּילסודסקי קיין איין גוט וואָרט פאַר די, וועלכע זענען גרייט צו שטעהן מיט אָפענע מיילער, צוהערען זיך צו די חכמות פון אַלצוויסענדיגען און אַלצפאָראויסזעהענדיגען צדיק און לויפען הענדעם פענגרוס ערפילען זיינע געבאָטען. מעגליך, אַז ביי אַזאַ נאַטור, ווי פּילסודסקי, רופען די דאָזיגע צו אַלעם גרייטען יוצאי משרתים אַרויס אַ טיפערע פעראַכטונג און ווידערווילען, ווי די, וועלכע האָבען די דרייסטקייט קריטיש זיך צו בעציהען צו איהם, דעם מאַרשאַל גופא.

די פּערזענליכע דיקטאַטור מוז ברענגען צו דער בילדונג פון אַ כנופיא, פון אַ קאַטעגאָריע מענשען, וועלכע וועלען זיך צופּאַסען צום ווילען און געדאַנק פון דיקטאַטור, האָבענדיג אין זין אין גוטען פאַל אויך, אין ערנסטען פאַל נאָר זייערע אייגענע אינטערעסען. ווייל אויב מ׳זאָל זיך אַפילו שטעלען אויפ׳ן אידעאַליסטישען שטאַנדפּונקט, אַז דאָס לעבען פון אַ מאָדערנער מלוכה קאָן זיין אָפּהענגיג פון גוטען ווילען און פון דער אינדיווידועלער עהרליכקייט און אונאייגענוציגקייט פון איינצעלנע פּערזאָנען, אַז אַ מלוכה קאָן, לויט פּלאַטאָנס געדאַנק, אָנגעפיהרט ווערען דורך אַנ׳אַרעאָפּאַג פון אויסדערוועהלטע חכמים, בלייבט די פראַגע, וואו נעהמט מען אַזאַ אידעאַל־צונויפגעשטעלטען און פונקציאָנירענדען אַרעאָפּאַג. ביי די געגעבענע בעציהונגען איז די פראַגע פיל איינפאַכער: מיט וואָס זענען סטפּיטשינסקי, ראַדזיוויל, סאַרזעוויטש און זאַטשוויליכאָווסקי, וועלכע שפּרינגען קרוש פאַרן מאַרשאַל, סוביעקטיוו בעסער פאַר יאַוואָראָווסקי׳ן, זיושיכאָווסקי׳ן, לערוואַד׳ן און אַלע אַנדערע סאַנאַציעם?

אין פּילסודסקי׳ס ערקלערונג איז דאָ נישט קיין פּראָגראַם, וואָס זאָל ראַדיקאַל ענדערען דעם מלוכה־בוי, וואָס זאָל אָנשטאָט דעם סיים פון אויסגעלאַסענע, כאַבאַרניקעס אָדער לייראַקעס אַוועקשטעלען אַנדערע, בעסערע מלוכה־אָרגאַנען, נאָר עס איז דאָ אַנ׳אָנווייז פאַר דער עווענטועלער צוקונפטיגער טאַקטיק: אויב די רעפּוטאַטן וועלען ווייטער צו פיל רעדען און צו ווייניג הערען, דאַן שטעהט דער מאַרשאַל ביי דער זייט פון מלוכה־פּרעזידענט א. אַז. וו. יעדענפאַלס איז דאָס ווייטערדיגע פונקציאָנירען פון דער פּוילישער מלוכה־מאַשין פערבונדען מיט אַ פּערזאָן, מיט דער פּערזאָן פון מאַרשאַל פּילסודסקי. דאָס איז אַוודאי גוט: קיינער בעצווייפעלט נישט אין פּוילען דעם אויטאָריטעט און די אייגענשאַפטען פון אַ מלוכה־מאַן, ווי דער מאַרשאַל, אָבער — אויך מאַרשאַל פּילסודסקי מוז אַמאָל פאָהרען אויף אַ לענגערען אורלויב אין הערקולעסבאַד קיין רומעניען.

ל. בראַנט.

מ׳ווערט נישט קליגער.
וועגען דער צעשפּליטערונג אין ארץ־ישראל.

(ספּעציעל פאַר׳ן „נייעם פאָלקסבלאַט")

פון **ש. שוואַרץ.**

וואו נעהמט אַ מיטעל געגען שנאת־חנם, וואָס שטורעמט אין ארץ־ישראל, געגען אָט דער מיאוסטער מדה, וועלכע האָט חרוב געמאַכט אונזער שטאַטליכען לעבען מיט צוויי און דריטהאַלבען טויזענד יאָהר צוריק און בעדראָהט אויך אונזער לעבען איצט, ווען מיר פּרובען צום דריטען מאָל אויפבויען אַ יודישע מדינה?

פון צייט צו צייט צופלאַקערט זיך דער פּירוד צווישען ארץ־ישראל׳דיגען יודענטום, און מאַכט אונמעגליך יעדע קאָנסטרוקטיוו־נאַציאָנאַלע אַרבייט.

גראָד איצט פיהלט זיך דער פּירוד זעהר שטאַרק און מאַכט אונז צום שפּאָט אין די אויגען פון דער רעגירונג און אונזערע שכנים.

דער גרעסטער סקאַנדאַל קומט פאָר מיט דער אַזוי גערופענער „כנסת ישראל": אָט דאָס איז דער נאָמען פון פּראַוויזאָרישען פּאַלעסטינער יודענטום, וואָס האָט בעקומען אויטאָנאָמיע לויט׳ן געזעץ פון 1־טען יאַנואַר 1926. העכער זיבען יאָהר האָבען די יודען פון ארץ־ישראל געוואַרט אויף דעם געזעץ, און ווי זיי האָבען איהם שוין, נאָך אַזוי פיל מיה און השתדלות׳ן בעקומען, קאָנען זיי איהם נישט אויסנוצען, צוליב די קריגערייען און טיפען פּרוד צווישען די פערשידענע גרופּען. מילא, „אגודת ישראל" איז שוין אָפּגערעדט, די כוללים מיט די גערער חסידים אָן דער שפּיץ־שוין אָפּגערעדט, די עקסטרעם לינקע־שוין אָפּגערעדט אַז די גרופּען וועלען נישט מיטגעהן, האָט מען פריהער געוואוסט. אָבער איצט איז געקומען די אָפּאָזיציע פון אַנ׳אַנדער זייט, מצד די ספרדים. און אַז מ׳זאָגט ספרדים, מיינט מען אַ דריטעל פון יודישען ישוב אין לאַנד, ווייל צו די ספרדים שטעהען שטענדיג צו די „עדות המזרח", ד. ה. די מזרח־יודען: תימנ׳ער, מוגראַבער (פון מאַראָקאָ), גרוזינער, פּערסיער א. א. א.

די ספרדים האָבען נאָך פאַר׳ן פערעפענטליכען פון׳ם אויטאָנאָמיע־געזעץ אַרויסגעשטעלט פערשידענע פאָדערונגען, וואָס זאָלען פערזיכערען די אָבהיטונג פון זייערע ספּעציעלע אינטערעסען. זיי האָבען אויך געשיקט וועגען דעם אַ מעמאָראַנדום צו דער רעגירונג, וועלכע האָט אין אַכט גענומען זייערע פאָדערונגען בעת׳ן פערעפענטליכען דאָס געזעץ. זענען אַלע געוועזען זיכער, אַז די פראַגע איז ערלעדיגט. שטעלט זיך איצט אַרויס אַז ס׳איז געווען אַ טעות.

ירושלים׳ער ספרדים זענען אויפסניי אַרויס מיט דער פאָדערונג נישט צו לאָזען פרויען צו די וואַהלען, און די ספרדים פון תל־אביב און חיפה מיט דער פאָדערונג, אַז ס׳זאָל פאָראויס בעשטימט ווערען די צאָהל רעפּוטאַטן אין דער אַסיפת־הנבחרים (די יודישע נאַציאָנאַלע פערזאַמלונג אין ארץ־ישראל), וועלכע עס בעקומט יעדע גרופּע ד. ה. א מין קוריע־סיסטעם, זאָל איינגעפיהרט ווערען. קוריעס נישט צווישען פרעמדע נאָר צווישען אייגענע: וועט נישט געפונען ווערען קיין וועג צופרידענשטעלען די ספרדים, דאַן איז אויס כנסת ישראל: ווייל אָהן די אשכנזישע חרדים און אָהן ספרדים בלייבט נאָר אַ העלפט פון דעם יודישען ישוב פאַר דער כנסת, און דאַן האָט זי קיין אויטאָריטעט נישט, און אויך די רעגירונג וועט זיך מיט איהר רעכנען.

אַ צווייטער טרויעריגער בייספּיל פון אונזער צושפּליטערונג איז תל־אביב, די ערשטע און איינציגע ריין־יודישע שטאָט אין דער גאַנצער וועלט. די צאַנקערייען, וועלכע קומען דאָ פאָר אין דער עיריה (שטאָט־פערוואַלטונג), האָבען קוים זייער גלייכען ערגעץ־וואו. צוויי כוחות שטעהען דאָ איינער ענטקעגען אַנדערען, און מען האַלט זיך אין איין „שלאָגען", דאָס זענען די אַרבייטער ראַטמענער, פון איין זייט, און די אַלע איבעריגע ראַטמענער פון דער צווייטער זייט. גראָד איצט האָט דער אַנטאַגאָניזם דערגרייכט זיין העכסטע שטופע. איין זיצונג נאָך דער אַנדערע קומט פאָר, מען קריגט זיך און די אַרבייט גופא ריהרט זיך נישט פון אָרט. עפּעס אַ מעשה איז געשעהן, אַז דער געהילף־בירגערמייסטער האָט צוגענומען אין דער „עיריה" דריי נייע בעאַמטע אַלס געלד־איינקאַסירער אין דער וואַסער־אָפּטיילונג, עס האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז די אַמטען האָבען געדאַרפט בעקומען אַנדערע, די וועלכע מען האָט פריהער אָנגעזאָגט צוליב עקאָנאָמיע. האָט זיך אָנגעהויבען אַ רעש, אַלע בעאַמטע פון דער „עיריה" און אַלע אַרבייטער־

(ווייטער זעה 6־טע זייט).

ביי די יודען אין די ווייטע לענדער.
(פאָרטראַג פון דר. אלעקסאַנדר גאָלדשטיין אין תל-אביב *).

איך בין אַוועק צו די יודען אין אינדישען דאָרף. דער וועג איז געלעגען דורך אַנ׳אַלטער, הונגעריגער, געצענדינערישער אינדיען. איך בין אַריינגעקומען אין אַנ׳אָרים הייזעל פון די ערד־אַרבייטער פון די „בני־ישראל" און דאָרט געפונען פיר דורות, וועלכע לעבען צוזאַמען. דער זיידע און דאָס אייניקעל — כמעט אינגאַנצען נאַקעט. זיי האָבען מיר געוואָלט געבען אַ נדבה. האָב איך זיך דערמאַהנט אָן אונזערע מיליאָנערען און בעשלאָסען נישט צו נעהמען פון זיי.

פאַר׳ן אַוועקגעהן האָט מיר דער באַלעבאָס געזאָגט, אַז ער וויל ביי מיר פרעגען אַ שאלה: צוויי ציגען האָט ער און זיי פיטערען זיך הינטערן טייך. מעג ער זיי אַריבערפיהרען אויף אַ שיפעל אום שבת? און איך, דער יוד, וואָס איז געקומען פון צפון־לאַנד, דאַרף פּסק׳ענען די האַרבע שאלה. דעם דין האָב איך אַפילו נישט געוואוסט, אָבער איך האָב גע׳פּסק׳ענט, אַז מען מעג...

איך בין אָנגעקומען קיין רענגון. מען האָט מיר דערצעהלט, אַז דאָ געפינט זיך איין „בן־ישראל", וועלכער איז דער אויפזעהער אויף דער אָרטיגער תפיסה און קומען אויף דער פערזאַמלונג איז איהם אוממעגליך. איך האָב איהם בעזוכט אין דער תפיסה. ער האָט מיך זעהר פיין אויפגענומען.

פון רענגון בין איך מיט אַ שיף אָפּגעפאָהרען קיין פּינאַנ. מעגליך, אַז זי איז די שענסטע שטאָט אין דער וועלט. איך האָב בעזוכט אַ פּאַטריאַרכאַלען יודען, וועלכער שטאַמט פון באַגדאַד און ביי איהם געגעסען אָוועטברויט. ער האָט איינגעלאַדען אויך דעם צווייטען יודען פון דער שטאָט. ביים געזעגענען זיך האָב איך זיך געטראַכט: ווער ווייס אויב עס וועט נאָך ווען עס איז קומען אַהער אין אָט דעם פערוואָרפענעם ווינקעל אַ וועלכער נישט איז יוד פון אונזערע לענדער. ווער וועט רעדען וועלען פאָהרען אין אַ שטאָט, אין וועלכער עס געפינען זיך נישט מעהר ווי 2 יודען? און איך האָב זיי געזאָגט: איך, ה׳ מנשה, בעשטים איך פאַר אַ פאָרשטעהער פון קרן־היסוד אין אָט דער שטאָט און איך, ה׳ פינטאָ, פאַר אַ פאָרשטעהער פון קרן־קימת. איינמאָל אַ יאָהר, מוז יעדערער פון אייך בעזוכען דעם אַנדערען און אָפּנעמען זיין נדבה, איינער: פאַר דעם קרן־קימת און דער צווייטער פאַר׳ן קרן־היסוד.

אויף דעם האָלענדישען אינזעל יאַוואַ געפינען זיך צווישען דער דרייסיג־מיליאָניגער בעפעלקערונג נישט מעהר ווי 1500 יודען. עס עקזיסטירט דאָרטען נישט קיין יודיש געזעלשאַפטליך לעבען, נישטאָ קיין רב, קיין מנין, נישט קיין קלוב. די האָלענדישע פּרעסע האָט רעקלאַמירט מיין קומען. דער ערשטער פאָרטראָג מיינער איז געווען פאַר די אייראָפּייער, אין אייראָפּעאישען קולטורעלען פערבאַנד. ווען די יודען האָבען געזעהן, אַז קריסטען קומען מיך הערען, זענען זיי אויך געקומען. איך האָב צו זיך איינגעלאַדען אַלעמען, וועלכע רעכענען זיך פאַר יודען. ווען זיי זענען זיך צונויפגעקומען, האָט זיך אַרויסגעוויזען אַז ביז איצט האָט קיין איינער פון זיי נישט געהאַט קיין אַהנונג, אַז דער אַנדערער איז אַ יוד. זיי האָבען צוגעזאָגט גרויסע נדבות און טאַקע גלייך אַריינגעטראָגען.

אין גאַנץ אַוסטראַליען געפינען זיך 22 טויז. יודען. דאָס איז דער דריטער דור אויף דעם קאָנטינענט. זייער עקאָנאָמישע לאַגע איז אַ גוטע. קיין אַנטיסעמיטיזם עקזיסטירט דאָרטען נישט. זיי זענען זייער ווייט פון יודישע צענטרען. פון בריסביין ביז לאָנדאָן איז אַ מהלך פון אַנדערהאַלבען חדשים.

אין אַוסטראַליען, האָט זיך געגרינדעט אַ ציוניסטישע אָרגאַניזאַציע, וועלכע פעראייניגט אַלע דאָרטיגע פעראיינען. עס איז אויך פאָרגעקומען דער ערשטער צוזאַמענפאָהר פון די יודישע קהלות אין אַוסטראַליען. אַלס נשיא איז אויסגעוועהלט געוואָרען דער גענעראַל מאָנאַש. גענעראַל מאָנאַש האָט נישט קיין מיליטערישע אויסבילדונג. ער איז אינזשיניער און אַ דאַנק זיינע גרויסע פעהיגקייטען האָט ער זיך דערדינט אין דער צייט פון וועלט־קריג צו אַזאַ הויכען אַמט אין דער אַוסטראַלישער אַרמעע אין פראַנקרייך. פריהער איז ער געווען אַנטי־ציוניסטיש געשטימט און האָט זיך אונטערגעשריבען אונטער דער אַנטי־ציוניסטישער דעקלאַראַציע, וועלכע עס האָבען אַרויסגעגעבען פיל אַסימילירטע ענגלישע יודען, שפּעטער אָבער איז ער געוואָרען אַנ׳איבערגעגעבענער ציוניסט און האָט איצט אַ גרויסע ווירקונג אויף דער ענטוויקלונג פון ציוניזם אין אַוסטראַליען.

אין איינער אַ שטאָט אינמיטען מדבר, וועלכע איז אויפגעבויט געוואָרען לעבען גאָלדגריבער, איז דער גאַנצער יודישער קהל אַרויס מיך מקבל־פנים זיין. מיר זענען געקומען אין דער שטאָט־פערוואַלטונג און דאָרטען איז איינגעאָרדענט געוואָרען אַ פייערליכער קבלת־פנים. דער שטאָט־הויפּט האָט זיך געבעטען ביי מיר: — נעמט ביי מיר, ה׳ גאָלדשטיין, וויפיל געלד איהר ווילט נאָר, אָבער נעמט נישט ביי מיר צו קיין יודען. זיי זענען דאָך ביי מיר אַזוי ווייניג! איך האָב זיך געטראַכט: הלואי זאָל איך הערען אַזעלכע דבורים פון דעם וואַרשעווער אָדער בוקאַרעשטער שטאָט־הויפּט... 450 יודען פון אוקלאַנד אין ניי־זעלאַנדיע האָבען מיר געגעבען פאַר׳ן קרן־היסוד 6000 פונט שטערלינג. די זעלביגע יודען האָבען אויף זייער חשבון אויפגעבויט אין תל־אביב אַ קינדער־אינטערנאַט.

די שטאָט־הויפּטען, די פאָרשטעהער פון דער מאַכט, די בישאָפען — זיי זענען געווען די ערשטע, וועלכע זענען מיר געקומען צו הילף. זייערע פריינד־

(ענדע—זעה 7־טע זייט)

*) זעה נומער 150.

ניַיער פֿאָלקסבלאַט

דאס לאדזער לעבן

ניַיער פֿאָלקסבלאַט

3
דינסטאג
—
טו
תמוז תרפ"ח

יולי
זון-אויפגאנג 3.20
זון-אונטערגאנג 7.59

בעגריסונג פון מאַרשאַל פּיל־סודסקי צום ביסקופּ טימעניעצקי

(2) אויפ'ן אדרעס פון ביסקופ טימעניעצקי איז עהערנבטען אנגעקומען פון מארשאל פּילסוד־סקי א בעגריסונג-דעפעשע אלס ענטפער אויף דער דעפעשע, וועלכע ער האט בעקומען פונ'ם פּרעזיד־יום פון עוכאריסטישען קאנגרעס.

דעפ. פּולק. סלאַוועק אין לאָדז.

(ב) נאָך זיין רייזע איבער פּויזען און פּאמערן איז קיין לאדז געקומען דער פרעזעס און אונפּאר־טייאישען קלוב אין סיים, דעפּוטאט פּולקאָווניק סלאַוועק.

אין וואָיעוואדען-אמט, אין דער געגענווארט פון וואָיעוואָדע יאַשטשאָלט איז פאָרגעקומען א פערזאמלונג פון די דעפּוטאטען און סענאטאָרען פון „אונפּארטייאישען" בלאָק.

דעפּ. סלאוועק האט רעפערירט וועגען דער פּאָליטישער סיטואציע אין צוזאמענהאַנג מיט דער אקציע, וועלכע די רעגירונג וויל אָנגעהמען צו ענדערן די קאָנסטיטוציע.

נאכ'ן רעפעראט האט זיך ענטוויקעלט א לעב־האַפטע דיסקוסיע.

אוניווערזיטעט פאר פרייע צוהערער.

(מ) מיטוואָך דעם 4. ד. ח. 2 א זייגער ביי־טאָג קומט פאָר אין לאָקאל פונ'ם מאגיסטראט (פריי־הייטס פלאץ 14) א פרעסע-קאָנפערענץ מיט'ן רעק־טאָר פון דעם פרייען אוניווערסיטעט אין פּוילען ה' ס. ווידוויעגער, וועגען עפענען אַנ'אָבטיילונג פונ'ם פרייען אוניווערסיטעט אין לאָדז.

לאַווניקעס אין די אַרבייטס־געריכטען.

(ס) ווי מיר דערוויסען זיך האבען די היגע אָרגאַניזאַציעס, ווי הויז-בעזיצער, אינדוסטריעלער און סוחרים בעשלאסען אַרויסצושטעלען אַנ'אַלגע־מיינע קאַנדידאטען-ליסטע אלס לאַווניקעס אין די אַרבייטס-געריכטען.

די קאַנדידאטען-ליסטע וועט אין משך פון דער לויפענדער וואָך פאָרגעלעגט ווערען דעם פּרעזעס פון היגען קרייז-געריכט.

(ב) אין אַלגעמיין בעקומט לאָדז 90 אַזעלכע לאַווניקעס. די מאַנדאַטען וועלען צוטיילט ווערען אַזוי, אַז די אינדוסטריעלער וועלען בעקומען 85 פּראָצענט פון אַלע מאַנדאַטען. די איבעריגע מאַנ־דאַטען וועלען בעקומען די סוחרים. (די צוטיילונג קומט פאָר לויט דער צאָהל אַרבייטער, וועלכע עס בעשעפטיגט די בראַנזשע).

האַלב-זומער-קאָלאָניעס פאַר שול-קינדער.

(ט) נעכטען האט דער לאַווניק פון דער גע־זעלשאַפטליכער שוץ-אָפּטיילונג ה' פּורטאַל געעפענט די האַלב קאָלאָניע פאַר די קינדער פון די אַלגע־מיינע שולען אין 3-טען-מאַי-פּאַרק.

די האַלב-קאָלאָניע איז אויסגערעכענט אויף צוויי טויזענד 500 קינדער אויף יעדען סעזאָן, וואָס געדויערט 4 וואָכען.

די קינדער בעקומען אין די קאָלאָניעס א גאַנצען טאָג צו עסען און שפּעט אין אָוונעד ווע־רען די קינדער מיט ספּעציעלע טראַמוואַיען אָפּ־געשיקט א היים.

וואָינונגס-אינספּעקציע.

(מ) די היגע וואָינונגס - אינספּעקציע געפינט זיך פון נעכטען אָן אין א נייעם לאָקאל אויף שענ־קעוויטש 22 (אין הויף).

אינטערעסאַנטען ווערען אָנגענומען טעגליך א חוץ זונטאָג און חגא-טעג פון 8 ביז 12 ביי־טאָג.

די לויז־אַקציעס.

שטרייק אין פּאָזנאַנסקי'ס פאַבריק דויערט ווייטער.

(ב) נעכטען איז אין הויף פון פּאָזנאַנסקי'ס פאַבריק פאָרגעקומען אַ פערזאַמלונג פון 3000 שטרייקענדע אַרבייטער פון דער פאַבריק. נאָך די רעדעס פון די אַרבייטער־פאַרשטעהער, וועלכע האָ־בען בעריכטעט, אַז די קאָנפערענץ מיט דער די־רעקציע האָט נישט געבראַכט צו קיין אויסגלייך, איז בעשלאָסען געוואָרען צו שטרייקען ביז עס וועט נישט צוריקגעשטעלט ווערען די פריהערדיגע בעדינגונגען פון אַרבייט.

(ב) צוליב דעם, וואָס די דירעקציע שרייבט אויס אין די צעטלעך, וועלכע זי גיט אויף אונטער־שטיצונג, פאַר די שטרייקענדע: „געוואָרפען די אַר־בייט" — וואָס עס נעהמט ביי זיי אַוועק דאָס רעכט אויף אונטערשטיצונג, האָט אויסגעבראָכען אַ נייער סכסוך צווישען די שטרייקענדע אַרבייטער מיט דער דירעקציע.

די לייטער פון די אַרבייטער פעראייניגען האָבען אין דעם ענין אינטערווענירט אין אַרבייטסלאָזען־פּאָנד, וועלכע וועט זיך, נאָכ'ן בעקענען מיט דעם ענין, אַרויסגעבען זיין רעציזיע.

סכסוך אין דער בוי־בראַנזשע דויערט ווייטער.

(2) נעכטען האָט געראַרפט אונטערגעשריבען ווערען אַנ'אָפּמאַך צווישען די בוי־אונטערנעהמער מיט די בוי־אַרבייטער. לויט דעם אָפּמאַך האָבען די בוי־אַרבייטער געראַרפט בעקומען אַ הוספה פון 14—15 פּראָצענט.

אויף דער קאָנפערענץ, וועלכע איז נעכטען אין דעם ענין פאָרגעקומען אין אַרבייטס־אינספּעק־טאָראַט האָט דער פאַרשטעהער פון די אַרבייטער ערקלערט, אַז ער וועט דעם אָפּמאַך ניט אונטער־שרייבען, ווייל די בוי־אַרבייטער אין וואַרשאַ זענען אויך נישט איינגעגאַנגען אויף דער הוספה.

דער פאַרשטעהער פון די בוי־אונטערנעהמער האָט ערקלערט, אַז דאָס איז די העכסטע הוספה, וועלכע די בוי־אונטערנעהמער קענען פאַרלעגען.

נאָך אַ לענגערע דיסקוסיע זענען זיך די צדדים צוגאַנגען. צו קיין הסכם איז נישט געקומען. דער סכסוך אין דער בוי־בראַנזשע דויערט.

די גראַנדיעזע בוי־אַקציע פון די אַרבייטער־הייזער.

(מ) ווי מיר דערוויסען זיך איז דער מאַגיסט־ראַט שוין צוגעטרעטען צו דער פּאַקטישער אַרבייט פון אויפבויען די אַרבייטער־הייזער אויף קאָנס־טאַנטינער פּאָלעסיע, אַזוי איז שוין אויף דעם פּלאַץ וואו די הייזער וועלען שטעהן, אַרויסגעפיהרט גע־וואָרען דריי מיליאָן ציגעל, וואָס בעטרעפט צעהן פּראָצענט פון דער אַלגעמיינער צאָהל ציגעל, וואָס מען נויטיג זיין צו די בנינים, אַזוי, אַז עס איז צו האָפען, אַז דעם 1־טען אויגוסט וועט זיך אָנהויבען דער בוי, ביי וועלכען ס'וועלען געפינען בעשעפטי־גונג טויזענדער אַרבייטער, וועלכע וועלען אַרבייטען אין 2 אָדער אין 3 שיכטען ביי טאָג און ביינאַכט.

כדי צו האָבען אַ השגה אין דעם, וואָסערע אונגעהויערע אַרבייט דער היגער מאַגיסטראַט האָט אונטערגענומען, איז כדאַי זיך צו בעקענען מיט פּאָל־גענדע ציפערען:

דער אַלגעמיינער פערנעהם פון די אַרבייטס־הייזער וועט בעטרעפען אַרום 400 טויזענד קוביק מעטער, כדי צו בויען די פונדאַמענטען פון די הייזער דאַרף מען אויסגראָבען ערד אַנ'ערך פון 60 טויזענד קוביק מעטער. אויף צו בויען די אַר־בייטער־קאָלאָניע דאַרף מען האָבען פאָלגענדע מאַ־טעריאַלען: ציגעל 35 מיליאָן שטיק, קאַלך — 700 וואַגאָן, צעמענט — 16 טויזענד פעסלעך.

די אַרבייטער־קאָלאָניע, אַזוי, ווי זי איז פּלאַ־נירט, דאַרף בעזאָרגען מיט וואוינונגען 1534 אַר־בייטער פאַמיליעס און רעכענענדיג, אַז אַ פאַמיליע בעשטעהט דורכשניטליך פון 5 פּערזאָן — רעדהאַל־טען מיר אַ צאָהל פון 7670 איינוואוינער — אַזוי פיל, וויפיל עס פערמאָגט אַ פּראָווינץ־שטאָט, ווי אַ שטיינער אַלעקסאַנדער אָדער קאָנסטאַנטין.

אין צוזאַמענהאַנג מיט דער דערמאָנטער, ריזיגער אַרבייט, פּערעפענטליכט דער מאַגיסטראַט פאָלגענדען קאָנקורס מיט אַ טערמין ביז'ן 16־טען ה. ח.

דער מאַגיסטראַט פּערעפענטליכט פאָלגענדען עפענטליכען שריפטליכען קאָנקורס אויף צו בויען אַ וואוינונגס־קאָלאָניע אויף קאָנסטאַנטינער פּאַ־לעסיע אין לאָדז, וועלכע זאָל בעשטעהן פון דריי־שטאָקיגע, שטיינערנע וואוינונגס־הייזער אויף אַנ'־אַלגעמיינעם פערנעהם פון אַנ'ערך 400 טויזענד קוביק מעטער.

אָפּערטען קען מען אָפּגעבען אויף בעזונדערע קאָמפּלעקסען הייזער, ווי אויך אויף דער גאַנצער קאָלאָניע. אָפּערטען קענען בעלייגען נאָר פירמעס און בוי־אונטערנעהמער, וועלכע זענען רעגיסטרירט.

די אָפּערטען צוזאַמען מיט די פּרייזען דאַרפען ווערען אָפּגעגעבען אין דער בוי־אָפּטיילונג פון מאַ־גיסטראַט, פרייהייטס־פּלאַץ 14, צימער 52 יעדען טאָג, ביז'ן 16־טען ה. ח. 1 אַ זייגער מיטאָג.

געפונען קאָמוניסטישע ליטעראַטור.

(2) די היגע פּאָליטישע פּאָליציי האָט זיך מיט אַ פּאָר טאָג צוריק דערוויסט, אַז אויפ'ן אַדרעס פון אַ היגער איינוואוינערין זאָניאַ פּאַצאַנאָווסקאַ (ווסכאָד־ניאַ) איז אָנגעקומען אַ טראַנספּאָרט פון אונלעגאַ־לער ליטעראַטור.

די פּאָליציי האָט אַרורכגעפיהרט אַ רעוויזיע, נאָר צוערשט גאָרנישט געפונען, שפּעטער אָבער האָט זיך די פּאָליציי דערוויסט, אַז די פּאַצאַנאָוו־סקאַ האָט איבער איהר וואוינונג נאָך אַ צימער אין וועלכען עס קומט קיינער אַ חוץ איהר, נישט אַריין. מען האָט אַרורכגעפיהרט אַ רעוויזיע אין דעם צימער און ווירקליך געפונען אַ גרויסע צאָהל אויפרופען פונ'ם צענטראַלען קאָמוניסטישען קאָ־מיטעט אין פּוילען, בראָשורען, פּעק מיט אונלעגאַלע ליטעראַטור א. ד. גל.

די פּאַצאַנאָווסקאַ איז אַרעסטירט געוואָרען.

פון דער סוחרים-באַנק.

אויף דער קאָנסטיטואירענדער זיצונג פון דער פערוואלטונג פון קאָאָפּעראַטיווען באַנק פון סוחרים און אינדוסטריעלער, זענען געוועהלט געוואָרען אלס פּרעזעס פון דער פערוואלטונג ה' פ. גיער־שאָווסקי, פערוואלטונגס-מיטגלידער די ה"ה: י. רע־גענשטיין, י. אייזנגער, רעד. ע. האַמבורסקי און מ. האַלפּערן.

אלס פּרעזעס פון ראַט איז געוועהלט געוואָ־רען דעפּוטאַט ד"ר ראָזענבלאַט.

„יאָ, דאָס איז לאָדז!"

אונטער דעם נאָמען קומט היינט פאָר די פּרעמיערע פון דער רעווי אין שטאָטישען זומער־טעאַטער אין סטאַשיץ-פּאַרק. די רעווי איז אָנגע־שריבען דורך איינעם פון די בעסטע לאָדזער זשורנאַליסטען גוסטאַוו וואַסערצוג און וועט זיכער זיין אַנ'אָפּשפּיגלונג פון די לעבערליבע זייט פון אונזער סימפּאַטישען לאָדז. די פּרעמיערע האָט אַרויסגערופען אַ גרויסען אינטערעס.

זומער-רעדוטא פון דער פּרעסע

לאָדזער און לאָדזערינס פון 2 ביז 90 יאָהר, געדענקט, אַז דעם 22 יולי בעגעגענען זיך אַלע, אַלע אויף דער גרויסער זומער-רעדוטע פון דער פּרעסע אין העלענאַוו.

פיל סורפּריזען! די רעדוטא איז פערבונדען מיט א גראַנדיעזען קינדער־פעסט.

פּערזענליכעס.

(ט) זייט'ן 1-טען יולי ה. י. האָט אָנגעהויבען זיין אורלויב דער דירעקטאָר פון דער שטאָט-פערוואלטונג ה' זאַלעווסקי. עס פערטרעט איהם דער וויצע-פּרעזעס פון דער שטאָט-פערוואלטונג ה' מיעטשיסלאַוו קאַלינאָווסקי.

*

(ט) דער וויצע - פּרעזעס פון היגען קרייז-גע־ריכט ה' בראָניסלאַוו וויטקאָווסקי, וועלכער איז בשעתו דעלעגירט געוואָרען פון יוסטיץ-מיניסטער־יום אין אַנ'אויסערגעוועהנליכע קאָמיסיע געגען מיסברויכען, איז שוין צוריק געקומען קיין לאָדז און איבערגענומען זיין אַמט אין קרייז-געריכט.

2 מענשען פערטשאדעט פון גאז

(—) אויף אַגראַראָווע 26 זענען נעכטען פער־טשאַדעט געוואָרען פון גאַז די 23-יעהריגע וואַנדאַ וואַיטשעכאָווסקאַ, אַ בעאַמטין פון מאַגיסטראַט און די 24-יעהריגע מאַריאַ וואַיטשעכאָווסקאַ, אַ בע־אַמטין פון דער מלוכה'שער פּאָליציי.

די פּאַגאָטאָווע האָט די פערטשאַדעטע מיט גרויס מיה דערמינטערט.

עס האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז אינטער דער וואוינונג פון דער וואַיטשעכאָווסקי'ס געפינט זיך אַ וועשעריי, די מענשען, וועלכע האָבען געאַרבייט אין דער וועשעריי האָבען פערגעסען צו פערדרע־הען די רעהרען פונ'ם גאַז און אַזוי-אַרום האָט זייער לייכטזיניגקייט שיער נישט געקאָסט דאָס לע־בען פון צוויי יונגע מענשען.

צום פריהלינגס-סעזאָן
— קויפט איהר —
אַמביליגסטען
אָרטיגע און אויסלענדישע
קאָסמעטיק,
פּערפומען,
כעמיקאַליען
די פרישסטע מינעראַל=וואַסערן
אין אַפּטייק=סקלאַר פון
מאַגיסטער - פּאַרמאַציע
K. Stock
19 Zawadzka 19
Telefon 41-02.

אכטונג!
ספּעציעל פאַר אַפּרייזענדע
אין דאָרף!
בעזאָרגט אייך ביי אייער אָפּרייזע מיט אַ שאַכטעלע, וואָס ענטהאַלט נויטיגע מיטלען אלס שנעל-הילף, ווי: יאָדינע, וואַטע, וואַלעריאַן-טראָפּען א. ז. וו. דער פּרייז פון די שנעל־הילף-שאַכטעלעך איז פון 2 זל. אָן.

אויספלוג
אויף די קאַנאַליזאַציע־אַרבייטען.

(מ) דער ערשטער אויספלוג, וועלכען עס האָט איינגעאָרדענט דער בוי-קאָמיטעט פון קאַנאַליזאַציע און וואַסער-לייטונג צו בעזיכטען די אַרבייטען האָט זונטאָג פערזאַמעלט 300 פּערזאָן, וועלכע האָ־בען זיך פּעראינטערעסירט מיט די ווי עס ווערען אַדורכגעפיהרט די קאַנאַליזאַציע און די וואַסער־לייטונג אין אונזער שטאָט.

אָנגעפיהרט מיט דעם אויספלוג האָט אינזשי־ניער פּושעדפּעלסקי. די גרופּע איז צוטיילט געוואָ־רען אויף צוויי פּאַרטיעס אין אַרויספאָהרענדיג אין קליינע וואַגאָנעס פון רוג פּיעטרקאָווער און ביעלע האָבען זיי בעזוכט די קאָלעקטאָרען 1 און 2.

אין דער לעזונג מיט די עלעקטרי-בעלויכ־טענע קאַנאַלען, זענען די אויספלוגער דורכגעגאַנ־גען מיט'ן הויפּט-קאָלעקטאָר 2 קילאָמעטער אונטער דער ערד און בעזוכט פערשידענע „אויטשאַסטקעס" פון דער קאַנאַליזאַציע.

דער אויספלוג האָט געמאַכט אַ טיפען איינ־דרוק אויף די אָנטיילנעהמער, וועלכע האָבען הייס געדאַנקט דעם אינזשיניער פאַר'ן אָנפיהרען און פאַר די ערקלערונגען.

אויפמערקזאַם אַרבייטסלאָזע!

(2) די היגע מלוכה'שע אַרבייטס-פערמיט־לונגס-ביוראָ מאַכט אויפמערקזאַם די אַלע אַרביי־טער, וואָס ווילען פון דאַנען אַרויספאָהרען אויף סעזאָן-אַרבייטען קיין פראַנקרייך און דאָרט פער־ברענגען אַ לענגערע צייט, אַז זיי מוזען זיין פער־זעהען מיט אַ קאָנטראַקט ...ון דעם אַרבייטס-געבער, אָפּגעשטעמפּעלט פון פראַנצויזישען אַרבייטס-מי־ניסטעריום.

אָהן דעם איז דער אויפענטהאַלט אין פראַנק־רייך פאַר אויסלענדער פערבאָטען אומבעדינגט.

פאַרזיכטיג מיט „ליאַדעס"

(ט) סטעפאַניאַ און עדוואַרד מאַריניאַק האָבען פערגאַנגענעם זונטאָג בעקומען פון זייער מוטער כיבוד-יום-טוב-געלד, ביידע צו 5 ער גראָשענס און פאַר דעם געלאָפען קויפען ליאַדעס, ווייל ליאַדעס האָבען אַ טבע, אי זיי לאָזען זיך לעקען, אי זיי קיהלען דעם גימען, אי מען קען זיך רייצען מיט אַנדערע קינדער, וואָס האָבען נישט קיין ליאַדעס.

הכלל געלעקט אַהין, געלעקט אַהער, פון די ליאַדעס איז מעהר נישט געבליבען, ווי קראַמפען אין די בייכלעך און די פּאַגאָטאָוויע האָט געהאַט אַנ'אַרבייט מיט'ן אויסשווענקען די מעגעלעך פון די צוויי קינדער, וואָס האָבען זיך גע'סמ'ט מיט די ליאַדעס.

נעבען דעם מאַכער פון די ליאַדעס האָט פּאָליציי צונויפגעשטעלט אַ פּראָטאָקאָל.

העלענאוו העלענאוו

זונטאג, דעם 22-טען יולי

זומער-פרעסע-רעדוטע

אלימפּישע שפּילען. גרויסע פאנטאזיע לאטעריע. יום-טוב פון ליד, אויטא-ראקעט, אויטא-בלומען-קארסא, הומאריסטישער

מעטש פון דיקע מיט מאגערע, קינדער-פערוויילונג, בלומען-סאמף אויף גאנדאלן, באלעט-דיווערטיסמענט, 3 ארקעסטערס

פון געריכט.

אפּקלאנגען פון די סיים-וואהלען.

(2) בעת די סיים-וואהלען איז אין לאסק אין בע-צירק ארייגגעקומען א 93 יעהריגע זקנה, וועלכע האט געהאלטען אין האנד א „33"-סטעל און איהם געוואלט אריינלעגען אין קאנווערט, דאס האט בעמערקט דער 22-יעהריגער אפרים טאפארעק, וועלכער האט דער פרוי ארויסגעריסען דאס „33-סטעל" און אנשטאט דעם, איהר אונטערגערוקט א „37-סטעל". דאס האבען בעמערקט די פּערטרוי-אונגס-מענער פון דער וואהל קאמיסיע, וועלכע האבען צוגערופען אפּאליציאנט און געגען טאפּא-רעק'ן איז צונויפגעשטעלט געווארען א פּראטאקאל און נעכטען איז פארגעקומען דער משפט איבער טאפּארעק'ן אין קרייז-געריכט, וועלכער האט בע-קומען 4 חדשים תפיסה.

אין די אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען.

(2) ל. פּאוולאווסקי, (פּיעטרקאווער 307); ס. האמבורג, (גלובנא 50); ב. גלוכאווסקי, (נארו-טאוויטשא 4); י. שיטקעוויטש, (קאפּערניקא 26); א. כארעמזא, (פּאמארסקא 10); און א. פּאטאש' (פּלאץ קאשטשעלני 10).

אונטערגעווארפען קינדער.

(2) אויף קאלישסקא 19 האט די דארטיגע איינוואוינערין מאריאנא פּאוליצקא געפונען אנ' אונטערגעווארפען קינד — א יונגעלע.

(2) אין דער וואוינונג פון מיעטשיסלאווא שיגאלא (ספּארנא 2) האט אונטערגעווארפען איהר 8-וואכענדיג קינד די לאקאטארקא פון העמזעלבען היויז וולאדיסלאווא גורסקא.

פון יודישען טעאטער.

היינט דינסטאג 9 א זייגער אין אווענד ווערט אין זאל פון פילהארמאניע געשפּילט צו פּאפּולערע פּרייזען „בלינדע פרויען", א פּיעסע אין 4 אקטען מיט דער בעטייליגונג פון גאנצען אנסאמבל.

צו יאסעלע ראזענבלאט'ס קאנ-צערט אין לאדז.

ווי מיר האבען שוין געמאלדען קומט פאר מארגען, מיטוואך, דעם 4. יולי אין „פילהארמא-ניע" דער גרויסער רעליגיעזער קאנצערט, אויף וועלכען עס וועט אויפטרעטען דער פענאמענאלער „קעניג פון די אמעריקאנער חזנים" יאסעלע רא-זענבלאט.

ראזענבלאט'ס לעצטע אויפטריטען אין די גרעסטע אייראפּעאישע קרוין-שטעט ווי בערלין, פּאריז, וויען אין אנטווערפּען זענען אדורך מיט א שטורמישען ערפאלג און צעהנדליגער טויזענדער מענשען האבען בעגייסטערט אויפגענומען ראזענ-בלאטס זינגען.

פאר לאדז האט יאסעלע ראזענבלאט צוגעגרייט א פערשידענארטיגען רעפּערטואר, וועלכער בע-שטעהט פון חזנישע זמירות, יודישע פאלקס-לידער ווי אויך אריען פון די בעקאנטסטע אפּערן.

נייע פרעמיערע אין רעווי-טעאטער „קאסינא".

די נייע פּרעמיערע אין רעווי-טעאטער „קא-סינא" א. נ. „נאר פאר דערוואקסענע" האט צוגע-צויגען א גרויסען עולם און איז אדורך מיט א פּערדינטען ערפאלג. דער נייער פּראגראם בעשטעהט פון 2 טיילען און ענטהאלט 14 גלענצענדע רעווי-נומערן וואס אטעמען מיט פרישקייט און לעבע-דיגקייט און זארגלאזער פרייד. בעזונדערס פיין ווערען אויסגעפיהרט די הומאריסטישע סקעטשען פון קאנראד טאם און יוליאן ווים, ווי: „טריגע-מיני", „אויף פישלעך", „ראדיא", „מיין סימפּא-טיע", „געהט שלאפען", מיט די אומפערגלייכליכע קאמיקער גראשענסקי און זדאנאוויטש אין די הויפּטראלען. אויך די ניי-אנגאזשירטע שוישפּילער ניוטא באלסקא, נעגדא און זדאנאוויטש רופען ארויס בעגייסטערונג ביים פּובליקום מיט זייער זינגען און אינטערפּרעטירען הומאריסטישע לידער. צום ערפאלג פון דער גלענצענדער רעווי העלפט אויך מיט דער פּארטרעפליכער באלעט פון די 10 גירלס אונטער דער לייטונג פון די טענצערינס אננא און האלינא זאבויקינא.

היינט און טעגליך קומען פאר אין „קאסינא" 2 פארשטעלונגען 8 און 10 אווענד.

צו די געוועזענע מיטג, ידער פון „בראטניא פּאמאץ" פון ווארשאווער אוניווערזיטעט.

(אויפרוף).

עס איז צו אונז דערגאנגען א ידיעה, אז די „בראטניא פּאמאץ" פון ווארשעווער אוניווערזיטעט, אין וועמענס רשות עס האבען זיך געפונען די התח-חייבות'ן, וועלכע זענען אויסגעשטעלט געווארען מיט א סך יאהרען פאר דער אייראפּעאישער מלחמה דורך די מיטגלידער פון דער רעמאלסדיגער „בראט-ניא פּאמאץ" אויף די בעקומענע הלוואות פון דער „חברים קאסע" ווענדעט זיך יעצט צו די בעלי-חובות מיט דער פאדערונג צו רעגולירען די ראטע-חובות. צווישען די בעלי-חובות געפינט זיך א גרוי-סע צאהל יודען, וועלכע האבען אויך בעקומען אדער וועלען נאך בעקומען אזעלכע אויפפאדערונגען.

אין צוזאמענהאנג דערמיט זענען מיר מודיע די פעראינטערעסירטע, אז די עקזיסטירענדע „בראט-ניא פּאמאץ" פון ווארשעווער אוניווערזיטעט איז נישט דער איינציגער געזעלשאפטליכער יורש פון דער פאר'מלחמה'דיגער „בראטניא פּאמאץ" ווע-מענס איינענטום די דערמאהנטע התחייבות'ן זענען געווען. זי איז אויך נישט אין מאראלישען זין די פארטרעטונג פון דער פאר'מלחמה'דיגער געזעל-שאפט מיט דעם זעלבען נאמען, ווייל זי האט אי-בערגעריסען מיט דער טראדיציע פון חבר'ישען יו-דיש-פּוילישען צוזאמענלעבען דורך דעם, וואס זי האט צוגערויבט פון די יודישע אקאדעמיקער דאס רעכט צו זיין מיטגלידער פון דער „בראטניא פּא-מאץ, צווינגענדיג אזוי ארום די יודישע אקאדעמישע יוגענד צו שאפען פאר זיך זעלבסטשטענדיגע זעלבסט הילף-פעראיינען אונטערן נאמען „נעגענזייטיגע הילף" וזאיעמנא פּאמאץ".

צוליב די דערמאהנטע טעמים זענען יעצט די געזעצליכע יורשים פון דער פאר'מלחמה'דיגער „בראטניא פּאמאץ" פון ווארשעווער אוניווערזיטעט פון איין זייט די „בראטניא פּאמאץ" פון דער צווי-טער זייט די „נעגענזייטיגע הילף" פון ווארשעווער אוניווערזיטעט.

מיר אפּעלירען דעריבער צו דער פּראפעסי-יאנעלער יודישער אינטעליגענץ, צו די געוועזענע מיטגלידער פון דער פאר'מלחמה'דיגער „בראטניא פּאמאץ" פון ווארשעווער אוניווערזיטעט, אז זיי זא-לען זיך אפּהאלטען מיט'ן בעצאהלען די חובות, וועלכע ווערען אויפגעפאדערט דורך דער היינטיגער „בראטניא פּאמאץ" ביז דער ענין וועט ערלעדיגט ווערען דורך אונזער געזעלשאפט מיט אלע פער-אינטערעסירטע אינסטיטוציעס און פערזאנען. גלייכ-צייטיג רופען מיר אלע פעראינטערעסירטע צו פער-שרייבען זיך אין ביורא פון אונזער געזעלשאפט, האר שא פּראגא, נאמיעסטניקאווסקא 7, טעל. 71-267 פערזענליך צווישען 7—10 אווענד, אויסער שבת און יום-טוב, טעלעפאניש אדער בריוולין. דורך דעם וועט איהר אונז פערלייכטערן ערלעדיגען דעם ענין לטובת דער „נעגענזייטיגער הילף" פון די יודישע סטודענטען פון ווארשעווער אוניווערזיטעט.

פּרעזידיום פון צ. ק. אוקזיליום
אקאדעמיקום יודאיקום".

טעלעגראמען

דער אנטייל פון יודען אין קראאטישען נאציאנאל-טרויער.

בעלגראד, (יט"א) אין דעם אלגעמיינעם טרויער פאר די אפּפער פון שוידערליכען רעוואל-ווער-אטענטאט אין דעם יוגאסלאווישען פּארלאמענט האבען אויך אנטייל גענומען די יודען. אין די לויה-פּייערליכקייטען פון די דערשאסענע קראאטישע רעד-פּוטאטען אין זאגרעב האבען זיך בעטייליגט צוו. אנד. דער זאגרעבער ראבינאט, די יודישע קהלה און פערשידענע יודישע פעראיינען.

געענדיגט דער גענעראל-שטרייק אין גריכענלאנד.

לאנדאן, 2 (אטע) דער גענעראל-שטרייק איז אטען איז פערענדיגט געווארען. די בעגירונג האט אנגעהויבען אונטערהאנדלונגען מיט'ן סינדי-קאט פון די טאבאק-ארבייטער. די אונטערהאנדלונ-גען האבען געבראנגט צו א גינסטיגען רעזולטאט.

ביכער פאר ביר-בידזשאן.

מאסקווע, (יט"א) לויט דער בקשה פון אוקראינישען „געזערד", האבען אלע אוקראינישע ביכער-האנדלונגען ארויסגעטיילט ביכער פאר די יודישע קאלאניסטען אין ביר-בידזשאן.

בסך-הכל זענען צונויפגעקליבען געווארען 1000 ביכער. די קולטורעלע קאמיסיע פון „געזערד" רע-כענט צו ארגאניזירען אין ביר-בידזשאן איין צענט-ראלע ביבליאטעק.

אנשטאט ליזארעוו'ן - קאפּילאוו

מאסקווא, 2. (ספּ. טעל.) דער ראט פון די פאלקס-קאמיסארען האט נאמינירט קאפּילאוו'ן אלס פערטרעטער פון ליזארעוו'ן אויפ'ן אמט פון סא-וויעטישען האנדעלס-פארשטעהער אין פּוילען.

3 מענשען דערהרג'עט

בעת אנ'אויטא-קאטאסטראפע אין קראקא.

קראקא, 2 (טעלעפאניש) צוליב אנ'עפּעקס אין מאטאר איז אנ'אויטא ארויפגעפאהרען אויפ'ן טראטואר אין מיט'ן מארק און האט איבערגעפאה-רען דריי מענשען אויף טויט.

ציהונג פון דער „דאלארובקא"

8000 דאלאר איז געפאלען אויף נר. 703257.
3000 דאלאר — 031174.
צו 1000 דאלאר — 874062 859832 613239
548949 789118.
צו 500 דאלאר — 237462 913547 572849
774034 368530 204367 016127 640203
104963 425027.
צו 100 דאלאר — 271329 846648 856297
017570 807718 191805 163890 426171
859726 362174 244415 866545 397731
114105 538771 852220 805820 404326
094362 577130 080029 936030 913862
479900 262465 252555 969553 440772
111820 551157 758210 624286 136801
361432 008671 204146 533751 698975
873784 233105.

מעלדונג.

היינט דינסטאג, דעם 3 יולי 7 א זייגער אין אווענד, אין לאקאל פון מאגאזין-שניידער-מייסטער פעראיין אלעע 1 מאי נ' 2 וועט האלטען א רע-פעראט ח' אדוואקאט ווייצמאן וועגען האנדווער-קער-קארטען פאר יודישע האנדווערקער בכלל פאר כאלופּניקעס. האנדווערקער, מיטגלידער און סימפּאטיקער קומט מאסענווייז. 808

Dr. med. I. WAJNBERG

CEGIELNIANA 47, Tel. 26-02.

אינערליכע קראנקהייטען. ספּעציעל פאר לונגען-און הערץ-קראנקהייטען, בעשטראהלונגען און קינסטליכע געבירג-זון. נעמט אן אין דער לעטשניצע צעגיעלניאנא 17 פון 6—7. אין דערהיים פון 5—8 נאכמיטאג.

Dr. RACHELA LEWI

ספּעצ. פאר קינדער-קראנקהייטען

פּאנסקא 24, טעל. 42-72

נעמט אן פון 2 ביז 4 נאכמיטאג.

ספּארט-בעוועגונג.

אין דער פערגאנגענער וואך זענען אין אונזער שטאט, אזוי, ווי אין אנדערע פּוילישע שטעט, נישט פארגעקומען קיין וויכטיגע מעטשען. דאס איז צוליב דעם, וואס עס איז איצט א הפסקה אין די ליגע מייסטערשאפט מעטשען, וואס וועלען דויערן ביז'ן 15-טען יולי.

אין לאדז זענען פארגעקומען בלויז עטליכע מעטשען וועגען דער מייסטערשאפט פון דער „ב" און „א" קלאס, ווי אויך א פריינדשאפט-מעטש צווישען „הכח" און „טוריסטען".

די רעזולטאטען פון די פארגעקומענע מע-טשען זענען פאלגענדע:

„חשמונאי" — „אראטאריום" 1:2.

„חשמונאי", וועלכע פיהרט אין איהר גרופּע „אראטאריום" געהערט צו די שטארקסטע מאנ-שאפטען אין היגען „ב"-קלאס.

דאס ערשטע טויער האט ערצילט כאמעץ פאר „חשמונאי". דאס אויסגלייך טויער ערצילט „אראטאריום" פון א עלפמעטער שטויס.

ווען „חשמונאי" ערצילט א צווייט טויער ענ-טשטעהט אויפ'ן פלאץ א געשלעג, וועלכע איז ארויס-גערופען געווארען פון „אראטאריום"-סימפּאטיקער. און ווען דאס געשלעג ווערט אריבערגעטראגען אויפ'ן ספּארט-פלאץ, איז דער ריכטער ה' שער געצוואונ-גען דעם מעטש, ביים בעשטאנד 1:2 פאר „חש-מונאי" — איבערצורייסען.

דער מעטש וועט אנערקענט ווערען אלס „וואל-קאווער" (רעזולטאט 0:3) לטובת „חשמונאי".

* *

„הכח" — „טוריסטען" 1:2 (0:2).

דער דאיגער מעטש איז פארגעקומען דעם פערגאנגענעם שבת. „הכח" איז ארויסגעטרעטען מיט עטליכע רעזערווען, אהן זאקליקאווסקי'ן, שטיינ באקען. רערבי' האט דער פּאפּולערער שפּילער ראַ-בינאוויטש געשפּילט אין דער פערטיידיגונג, דאס איז א פּאזיציע אויף וועלכע ער דארף שטענדיג שפּילען.

די „טוריסטען"-מאנשאפט איז בעשטאנען פון די שפּילער, פון דער „ערשטע ב" - מאנשאפט, און נאך דער העלפט, האבען געשפּילט עטליכע שפּילער פון דער „א"-קלאס.

אין דער ערשטער העלפט, האט „הכח" א איבערוויכט און ערצילט 2 טויערען, דורך מלינאר-סקי'ן און קאפּלעוויטש'ען.

די „טוריסטען"-מאנשאפט, נישט - קענענדיג גארנישט ערצילען, שפּילט זעהר ברוטאל. דערביי צייכענט זיך ספּעציעל אויס ברולטשעווסקי, וועל-כען דער ריכטער האט בעדארפט צו בעזייטיגען פון פלאץ.

אין דער צווייטער העלפט, איז די „טוריסטען"-מאנשאפט פערשטארקט געווארען און, שפּילענדיג הייטער ברוטאל, האבען זיי ערצילט איין טויער. און דער רעזולטאט 1:2 איז געבליבען ביז'ן סוף.

ריכטער — ה' פּיאטראווסקי.

ס'איז ראַ כדאי אנצווייזען אויף דעם נישט-ארטיגען פערהאלטען זיך פון פּובליקום. דאס פּוב-ליקום האלט, בעתן שפּילען, כסדר אין שרייען. דאס מאכט א זעהר שלעכטען איינדרוק, און ס'איז א בעווייז פון קולטורלאזיגקייט. מיר האפען, אז דאס פּובליקום (ס'יודישע פּובליקום) וועט פער-שטעהן, אז דאס שרייען און ריקטירען די שפּילער אז דעם ריכטער, איז נישט שעהן, און אין דער צוקונפט וועט דאס מעהר נישט זיין.

* *

„וויסלא" — „טשארני" 3:6.

אַ יודישער בחור פערשוואונדען געווארען אויף אַ געהיימניספולען אופן

עס פעלט דער השד אויף אַ פויער, אַז ער האט אין איהם גענומען נקמה.

פון סטרי שרייבט מען.

זייט עטליכע חדשים הערשט אַ טיפע דער־שלאָגערקייט צווישען די יודישע איינוואוינער אין וועלדזיוש און סביבה צוליב דעם געהיימנישפולען פערשווינדען פון אַ יודישען בחור, וועלכען עס איז ביז היינט נישט געלונגען צו געפונען.

אָט וואָס עס דערצעהלען דעריבער די דאָר־טיגע יודען: אַכט טאָג פאַר פסח איז דער 23־יאָהריגער ווילדזיזשער בחור אלי׳ שפיגעל אוועק אין דעם שכנות׳דיגען דאָרף, לאָלין, כדי ביי די דאָרטיגע פויערן צוזאַמענצוקויפען פערשידענע קליי־ניגקייטען.

דער פערשוואונדענער בחור האט אין לאָלין צוזאַמענקויפט עטליכע שאָק אייער און עפעל און אוועקגעהענדיג עפעס צו קויפען אין ווייטערדיגען דאָרף גראָכאָוו – האט ער, דערווייל דאָס געקויפטע איבערגעלאָזט אין אַ יודישער קרעטשמע, וואו ער האט אויך צוריק מיט אַ צייט דערצעהלט (און כמעט אַלע דאָרטיגע יודען האָבען עס געוואוסט), אַז דער פויער פאַלקע, ביי וועלכען אלי׳ שפיגעל האט פריהער אַ פאָר טאָג געקויפט עפעס פאַר 9 דאָלאַר, איז אויף איהם זעהר בייז און ער דער־צעהלט איבעראַל, אַז דאָס איז ווערט געווען 18 דאָלאַר און ווייל דער בחור האט ביי איהם דעם אַרטיקעל אויסגענאַרט פאַר הצלפט געלד, מוז ער דערפאַר אין איהם נעמען נקמה.

אויף דעם זעלבען טאָג האט דער פויער פאַלקע צו זיך בעשטעלט דעם יודישען בחור כדי איהם עפעס צו פערקויפען און האָט איהם אָנגע־זאָגט, אַז ער זאָל נישט קומען צו איהם אין וואוי־נונג, נאָר זאָל צוקומען צום וועלדעל וואו ער וועט אויף איהם וואַרטען, ווייל אין דער היים האָט ער מורא צו האַנדלען מען זאָל איהם נישט מסר׳ן.

זייט דעמאָלס איז אלי שפיגעל מעהר נישט צוריקגעקומען און זייט דעמאָלס איז פון איהם פערלוירען געוואָרען יעדע שפור.

בינו לביני איז דער פויער פאַלקע, אויף וועל־כען עס פאַלט דער גרעסטער חשד אַלס שולדיגער אין אלי שפיגעל׳ס פערשוואונדען ווערען, אַרעס־טירט געוואָרען, ער איז אָבער שפעטער אַ פאָר טאָג פון אַרעסט, וואו ער האָט אַפילו געהאַט די מעגליכקייט אָפּצוהאַלטען בעראַטונגען מיט זיין משפחה – ווידער בעפרייט געוואָרען.

פערפומען,
פודערן,
טואלעט־זייפען
קעלנישע און בלומען־וואסערן
אַלע אַרט קאָסמעטיק
אינ- און אויסלענדישע קויפט זיך אַמביליגסטען אין דער רע׳עלסטער פערפומעריע
:---: פון דער פירמע :---:

J. Drukier
11 Zawadzka 11
!!!

אַכטונג! איך עמפפעהל פערפום־עסענצען אין 36 געשמאַקען.
פאַר ענגראָסיסטען – ראַבאַט!

מ׳ווערט נישט קלוגער.

(ענדע פון 3־טע זייט)

ראַסמעגער קעמפען געגען די נייע הזיז געלר־אייז־קאַסירער און פאָרערן אומבעדינגט מען זאָל זיי בעזייטיגען. די שנאה און פערביטערונג אין קאַמף זענען אַזוי גרויס, אַז מענשען קאָנען נישט זיצען רוהיג איינער נעגען אַנדערען. און ביידע צדדים פאָדערען מען זאָל מאַכען אַ סוף צום איצטיגען מוניציפּאַליטעט און פראָקלאַמירען נייע תאַהלען...

דער העכסט־דעמאָראַליזירענדער ביישפיל פון פירוד און צישפּאַלטונג זענען דאָ דוקא די גייס־טיגע פיהרער פון פאָלק, די שריפטשטעלער, קינסט־לער, מוזיקער. אין פוילען עקזיסטירט אַן אָרגאַניזאַ־ציע פון יודישע שריפטשטעלער, אין אַמעריקאַ עקזיסטירט אַזאַ אָרגאַניזאַציע און נאָר אין ארץ־ישראל איז זי אומעגליך. פיר מאָל פאַר די לעצטע עטליכע יאָהר האָט מען דאָ געשאַפען די „הסתדרות הספרים" (די שריפטשטעלער־אָרגאַניזאַציע) און פיער מאָל איז זי חרוב געוואָרען צוליב שנאת־חנם, אינטריגעס און דאָס גליכען. זי עקזיסטירט נישט ביים הייטיגען טאָג, כאָטש צווישען אונז לעבען ח. נ. ביאַליק און אַנדערע אויטאָריטעטע שריפט־שטעלער.

מיר פערמאָגען אויך נישט ביים הייטיגען טאָג קיין פעראייניגונגען פון קינסטלער און מוזיקער. די אָרגאַניזאַציעס זענען עטליכע מאָל אויפגעבויט געוואָרען און דערפאַר חרוב געוואָרען אַלץ צוליב׳ן אינערליכען אַנטאָגאָניזם, אינטריגעס מצד איינע און אַפּאַטיע מצד אַנדערע.

אַפילו אין אונזער ספּאָרט־וועלט געוועלטיגט דער זעלבער פירוד, די זעלבע שנאה. צו ערשט האָבען מיר דאָ געהאַט איין אָרגאַניזאַציע פון ספּאָרט מ„מכבי" און איין סקויט־אָרגאַניזאַציע ־ הסתדרות הצופים, האָט די אַרבייטער־אָרגאַניזאַציע, וועלכע שאַפט זיך דאָ בכלל אַלעס איינענעם, גע־שאַפען אַ בעזונדערע ספּאָרט־אָרגאַניזאַציע, כפע־ציעל פאַר אַ אַרבייטער. מיט׳ן נאָמען „הפועל" און אַ ספּעציעלע סקויט ־ אָרגאַניזאַציע „הסתדרות צופים עובדים". נו, איז עס דאָך גאַנץ נאַטירליך, אַז אויב עס עקזיסטירען צוויי סעפּעראַטע אָרגאַ־ניזאַציעס, זאָל זיך צווישען זיי ענטוויקלען אַנטאָגאָ־ניזם און שנאה. און איצט זענען די בעציהונגען בעזונדערס שאַרפע. פערביטערטע: דער „הפועל" האָט נאָר וואָס געוואונען דעם ארץ־ישראל׳דיגען פוטבאָל־בעכער, ער האָט מנצח געווען דער „מכבי", פון קיין דושענטלמענשאַפט ווייסט מען ביי אונז נישט, און צווישען צוויי גאַנץ צאָהלרייכע גרופּען פון דער יודישער יוגענד אין לאַנד איז געשאַפען געוואָרען אַזאַ פער׳סמ׳טע אַטמאָספערע צוליב ספּאָרט.

דער עקסטרעמער יודישער אינדיווידואַליזם, אונזערע שוואַכע אָרגאַניזאַציאָנעלע פעהיגקייטען, אונזער עקשנות און גרויסען־גאַאיזם, אָט די אַלע בעקאַנטע אייגענשאַפטען, פון וועלכע מיר ליידען אַזוי מחוץ לארץ, און פון וועלכע מיר האָבען שטענ־דיג געליטען, ערשיינען דאָ אין ארץ־ישראל אין זייער בולט׳סטער און שעדליכסטער פאָרם.

איין קליינער קוריאָזער פאַקט צום שלוס: ער איז אַזוי כאַראַקטעריסטיש! אַלע ציוניסטען שרייען דאָ, אַז לכל הפחות די צענטראַלע, אַלגעמיין־נאַציאָנאַלע עלעמענטען מוזען זיך פעראייניגען כדי צו בעקעמפען די סעפּעראַטיסטישע טענדענצען מצד רעכטס און לינקס און ווירקען אין נאַציאָנאַלען זין אויף דער אויפלעבונגס־אַרבייט אין ארץ־ישראל. מילא, האָבען מיר דאָ דריי צענטראַל־ציוניסטישע פאַרטייען אַנשטאָט איינער: אורחים־לאומים (נאַ־ציאָנאַלע בירגער)", רעוויזיאָניסטען און אַלגעמיינע ציוניסטען. האָבען זיך לעצטענס פערזאַמעלט אַ האַלב טוץ אַלגעמיינע ציוניסטען און געגרינדעט אַ בעזונדערע אַלגעמיין־ציוניסטישע פאַרטיי, אַ „רעמאָ־קראַטישע". אַזוי זענען שוין דאָ בלויז די צענטראַלע ציוניסטישע עלעמענטען אַליין צוטיילט אין גאַנצע פיער אַפּיציעלע פאַרטייען, קאָן עפּעס פּאָזיטיווס געשאַפען ווערען אין אַזאַ אַטמאָספערע?

אויראַ דארעא מחכים— „די לופט פון ארץ־ישראל מאַכט קלוגער".. אַזוי האָבען אונזערע חכמים אַמאָל געזאָגט, ליידער, איז עס ביי היינ־טיגע צייטען נישט ריכטיג, יודען אַלס פאָלק ווערען דאָ גאָר נישט קלוגער...

ירושלים, יוני 1928 י. (י. ט. א.)

יורידישע עצות.

אין דער דאָזיגער אָפּטיילונג גיט די רע־דאַקציע פון „נייעס פאָלקסבלאַט" ענטפערען אויף יורידישע פראַגען, וואָס וועלען צוגעשיקט שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופּאָן.
יורידישע אָפּטיילונג
פון „נייעס פאָלקסבלאַט".

[illegible]

גילטיג דעם 3־טען יולי 1928

7652. היפּאָטעק־בעזיצער.

אַ היפּאָטעק חוב פון יאָהר 1919 ווערט וואַ־לאָריזירט אָפּהענגיג פון חודש, לויט פאָלגענדע סקאַלע:

צו 1 זל. פאַר 1 רובעל	10 קאָפּ.	אין 1	חודש	
„	2 „ „	35	„ 1	„ „ „ „
„	3 „ „	50	„ 1	„ „ „ „
„	4 „ „	00	„ 2	„ „ „ „
„	5 „ „	35	„ 2	„ „ „ „
„	6 „ „	20	„ 2	„ „ „ „
„	7 „ „	75	„ 3	„ „ „ „
„	8 „ „	25	„ 4	„ „ „ „
„	9 „ „	75	„ 5	„ „ „ „
„	10 „ „	55	„ 6	„ „ „ „
„	11 „ „	50	„ 8	„ „ „ „
„	12 „ „	50	„ 10	„ „ „ „

———:O:———

7653 אַ שטענדיגע לעזערין פון נאָוואַראַט

דער הויזווירט האָט נישט קיין רעכט אייך נישט צו וועלען איינמעלדען. איהר ציט אייך אַריין צו אייער באָבע אין דער וואוינונג און מעלדעט וועגען דעם אין קאָמיסאַריאַט עווענטועל, אין דער שטאָטישער סטאַראָסטווא.

אויב דער הויזווירט האָט שוין פון פריהער אויף אייער באָבע אַן עקסמיסיע קאָן מען אייך אַפילו אויב איהר וועט שוין זיין איינגעמאָלדען אויך צוזאַמען מיט איהר פון דער דירה בעזייטי־גען. וועגען דעם, אַז איהר זאָלט בלייבען אין דער וואוינונג, איז נישט פערהאַן קיינע וואָרנונגען.

7654. באַלזאַם פון מאַרישינער.

7655. אַ באַלוטער אַבאָנענט.

וועגען אייערע ענינים ראַטפט איהר זיך פער־שטענדיגען פערזענליך מיט אונזער יוריסט, טעגליך פון 3—4 מיטבערנגענדיג די צייטונג.

———:O:———

7656. צ. ב.

די אַמנעסטיע איז חל אויף אויף אַזעלכע שטראָפען, וועלכע זענען אַרויסגעטראָגען געוואָרען אין פּראָצעסען, וואָס זענען ענטשטאַנען לויט דער איניציאַטיוו פון אַ פּריוואַטען אָנקלאָגער דער אונ־טערשיד פון דער דערמאָנטער קאַטעגאָריע בעשול־דיגונגען און אַזוי גערופענע אַמטליכע, איז אין פּרט פון אָנווענדען די אַמנעסטיע פאָלגענדער: ביי אַמטליכע בעשולדיגונגען, וועלכע דראָהען מיט אַרעסט ביז 3 חדשים ווערט די אַמנעסטיע אָנגע־וואָנדען אין פערלויף פון דער אויספאָרשונג און קיין פּראָצעס דאַרף שוין נישט פאָרקומען.

גאַנץ אַנדערש איז מיט פּריוואַטע בעשולדי־גונגען: זייערע פּראָצעסען מוזען אומבעדינגט פאָרקומען. די אַמנעסטיע ווערט אָנגעוואָנדען ערשט נאָכ׳ן אורטייל.

———:O:———

7657. K. פון ברזשעזשינער.

די שטראָף ווערט אייך אויפ׳ן סמך פון דער אַמנעסטיע געשאָנקען אין גאַנצען.

———:O:———

7658. K. B

אייער ברודער מוז זיך צושטעלען אין משך פון 1 חודש נאָך דער פערעפענטליכונג פון אַמ־נעסטיע.

די אַמנעסטיע איז אויך אויף איהם חל אין דער אַלגעמיין אָנגענומענער פערהעלטניש.

אויב ער וועט פערמשפּט ווערען ביז 3 חדשים—ווערט די שטראָף איהם אין גאַנצען גע־שענקט אויב ביז 1 יאָהר—וועט איהם נאָר גע־שענקט ווערען אַ העלפט, וועט ער אָבער פער־משפּט ווערען אויף מעהר, ווי 1 יאָהר—וועט מען איהם שענקען נאָר אַ 1/3 פון דער שטראָף וואָס שייך מיליטער־דינסט, קאָן מען איהם נאָך סיי ווי רופען.

7659. אַ סוחר פון פּאָלודניאָווא.

די וועקסלען, וועלכע זענען נפוען צאָלבאַר ביז׳ן 31 יולי 1914 זענען געוואָרען פון 31 דע־צעמבער 1927 פערעלטערט.

6760. אַנ׳8־קלאַסיגען פּאַבאַראַוויעץ.

לויט׳ן אַרטיקעל 49 פונקט 4 פון רעפאָר־מירטען אוסטאַוו וועגען אַלגעמיינעם מיליטער־פליכט האָט דער מיניסטער פאַר מיליטער־ענינים דאָס רעכט צו רופען אויף אַ פערקירצטען מילי־טער־דינסט אויך די יעניגע פּאַבאָראַוועס, וועל־כע האָבען געענדיגט מינדעסטענס 6 קלאַסען פון אַנ׳אַנערקענטע מיטעל־שול.

די דאָזיגע קאַטעגאָריע דינט העכסטענס 18 הדשים.

7661. אהרן וואָלף ב.

איהר מוזט אָהן אַ צווייפעל האָבען אַ קאָנ־צעסיע.

וואָס שייך פּאַטענט דאַרפט איהר לויט אונ־זער מיינונג אויסקויפען 5־קאַטעגאָריע B.

6762. ל. לעווין.

צי מען וועט אייך נאָך אַרויסגעבען אַ פּאַס ווייסען מיר נישט. מעגליך יאָ און אויך מעגליך אַז נישט. סיי ווי וועט מען אייך אָבער דורך טשעוו נישט דורכלאָזען אָהן אַ ספּעציעלע ערלויבניש.

7663. אַ לעזער פון בזשעזשינער.

אויב עס זענען נישט פערהאַן קיין אַנדערע ווערט־זאַכען, קאָן מען ליציטירען פאַר פּריוואַט־חובות אַפילו אַנ׳איינציגע מאַשין.

„דיין קערפער געהערט צו דיר".

וויקטאָר מאַרגעריטס בערימטער ראָמאַן, וואָס איז געווען די סענסאַציע פון פראַנקרייך.

2.

צו 15 יאָהר, ווען דאָס מיידעל האָט געראַרפט הערען פריי, האָט איהר דער פעטער דערקלערט דעם גאַנצען פּראָצעס פון סעקסועלער רייפקייט און די פאָלגען דערפון. ער האָט וועגען אַלץ מיט איהר גערעדט פראַנק און פריי, ווייל ער האָט געגלויבט, אַז קלאָהרקייט איז דער בעסטער וועג.

ער האָט איהר געלערנט: „אונזער קערפער האָט נישט קיין זאַך, פון וואָס מיר זאָלען דאַרפען רויט ווערען... דיין קערפער געהערט דיר, אָבער נישט כדי איהם צו מיסברויכען, נאָר איהם צו מאַכען וויכטיגער פאַר דער נשמה... די נשמה און דער גוף זענען איינאַנצען איינס"...

בעקענט איז זי געווען מיט עטליכע מיידלעך פון איהר גלייכען און צוויי דאַרפס־יונגען, אַ פישער פּראַנסואַ און אַ מעכאַניק קאָנסטאַנטין. דער פי־שער איז איהר געפעלען געוואָרען און איינמאָל, ווען זיי האָבען זיך געטראָפען אויפ׳ן וועג צו דער שטאָט, האָט ער אַראָפגעוואָרפען פון זיך דעם זאַק פיש, זי — די קערבעלעך פרוכט, און זיי האָבען זיך אַהיים צוקושט... אַ געזונטע, דאָרפישע פרישקייט האָט געשלאָגען פון זייערע יונגע קער־פערס און ביידע האָבען זיך געפיהלט נאָהענט. דאָס האָט געראַרפט דערציהען איהר שוואָגער, שאַרלאָטע׳ס מאַן, וועלכער האָט פערקאַכט אַ קאַ־שע, אַז די קליינע ספּיריטע טרעפט זיך בסוד מיט׳ן פישער. די מוטער און דער ברודער זענען אויף איהר אָנגעפאַלען מיט זלזולים און קלעפּ, און עס איז איהר שווער געוואָרען צו בלייבען אין דער היים.

דערווייל האָט זי אָפּגערערט זיך צו טרעפען מיט פראַנסואַ׳ן, אויף אַ טאַנץ־אָווענד אין קאַסינאָ, וואו עס פלעגען זיך צונויפקומען די אָנגעפאָהרענע קור־געסט, לעבע־יונגען און רייכע פרויען פון די גרויסע שטעט.

דאָס דאָרפס־מיידעל האָט זיך כמעט ווי פער־לוירען אין דעם העל־בעלויכטענעם טאַנץ־זאַל, וואו עס האָט געשימערט מיט גאָלד און ברילאַנטען. זי האָט זיך אַרומגעדרעהט איינע אַליין, ווייל איהר לייכטזיניגער בעקאַנטער, דער פישער פּראַנסואַ, האָט פערבראַכט מיט אַנ׳אַנדערע געליבטע, ביז עס שטעהט צו איהר צו אַ יונגערמאַן פון די רייכע געסט און ליגט איהר פאָר, מיט אַ חוצפה־דיגער מינע, אַז זי זאָל מיט איהם טאַנצען טשאַרל־סטאָן. ער האָט זיך פאַר איהר פאָרגעשטעלט אַלס סעקרעטאַר פון אַ רייכען באַנקיר, וועלכער איז געקומען אַהער איינקויפען פעלדער און וועלדער און זיך שיער נישט גענומען דערקלערען אין ליבע.

זי האָט זיך באַלד אַרויסגעדרעהט פון דעם בלישטשענדיגען יונגענמאַן און איהר האַרץ האָט געבענקט פון צאָרן. פּאַרוואָס פראַנסואַ האָט איהר גאָר אין זינען נישט געהאַט ביים טאַנצען און האָט פערבראַכט מיט אַנ׳אַנדערע...

אַלץ צוזאַמען: די צרות אין הויז, די פער־פאָלגונגען פון דער פאַמיליע און דעם פישער׳ס גלייכגילטיגקייט צו איהר ליבע, האָבען זי געבראַכט צום בעשלוס, אַז זי דאַרף פערלאָזען דאָס דאָרף. פריהער איז זי זיך געגאַנגען מישב זיין מיט דעם פעטער, וועלכער איז געווען בעשעפטיגט מיט ווייב־טרויבען־פלאַנצונגען. ער האָט דערפיהלט, אַז עס וואָלט געווען אומזיסט צו קעמפען געגען דעם מעכטיגען ליבעס־דראַנג פון אַ יונגער, עמפּינדליכער מיידעל, נאָר ער האָט פאַר איהר אויסגעלייגט זיינע גערעכטע וועגען געשלעכטס־לעבען, און אַז „ליבע איז אַ גיפטיגער שטאָף, וואָס קאָן ווערען נוצליך אָדער שעדליך, אין צוזאַמענהאַנג מיט דער אַרביים פון דער פאַנטאַזיע און מענשליכען מוח... אַז מען מוז אַנווענדען שכל, און דער עיקר, זיך היטען פון האָבען אַ קינד, אַלס רעזולטאַט פון אַ בלויזען צופאַל, און האָט איהר צוגעזאָגט צו געבען צוויי ביכלעך: „די סעקסועלע דערציהונג" און „מיטלען ווי אויסצומיידען די שוואַנגערשאַפט".

דאָס מיידעל מיט׳ן ווילדען טעמפּעראַמענט האָט אָבער פערגעסען זיינע קלוגע, געלערנטע רייד ווי דורך אַ וואָלקען, און זי האָט געמאַכט דעם ערשטען טריט אין דער וועלט... זי איז אָנגעקומען אַלס פערזענליכע קאַמער־פריילין פון מאַדאַם אויבריק.

מאַדאַם אויבריק איז געווען איינע פון יענע פרויען, וואָס איהר טרעפט אין די לוסטיגסטע פלעצער פון דער וועלט, ביי די שענסטע ים־ברעגען, אַרומגערינגעלט מיט עשירות און לוקסוס, און אין דער צענטער פון געשלעכטליכע אַרגיעס. געבוירען אין מעקסיקאָ, האָט זיך אין איהר פער־ליבט אַנ׳ענגלישער באַנקיר, וועלכער האָט זי אַריבערגעבראַכט קיין אייראָפּע. שפּעטער האָט זי זיך מיט איהם געג׳גט און זי האָט זיך בעזעצט אין אַ שעהנער ווילע אין דרום־פראַנקרייך. האָבענ־דיגשטענדיג אַרום זיך אַ סוויטע פון פערדרעכטיגע האַלב־וועלט אַריסטאָקראַטען, איבערגעזעטיגטע פרויען, היינסטען, קנעכט, קעכינס — אַ קעניגלי־כער הויף.

(פאָרטזעצונג קומט).

וויפיל קרעדיטען בעקומען יודען פון „באנק גאספאדארסטווא קראיאוועגא?"

ערקלערונגען פון גענעראל גורעצקי אין לעמבערג.

שבת איז אין זיצונג - זאל פון לעמבערגער „באנק גאספאדארסטווא קראיאוועגא" פארגעקומען א פרעסע-קאנפערענץ אויף וועלכער דער גענעראל-דירעקטאר פון „באנק גאספאדארסטווא קראיאווע-גא", גענ. גורעצקי האט געהאלטען א לענגערען רעפעראט וועגען די אויפגאבען און אויפטועו פון דערמאנטען באנק.

גענ. גורעצקי האט ערקלערט, אז דער צוועק פון זיין אינספעקציע-רייזע אין מזרח-גאליציען איז 1) פעסטצושטעלען, צי דער פראגראם און בע-שטרעבונגען פון דער צענטראלע האבען געפונען דעם נויטיגען אבקלאנג צווישען דער בעפעלקערונג, 2) אנצוקניפען אן'אונמיטעלבארען קאנטאקט מיט די ווירטשאפטליכע ספערעס, 3) צו בעזוכען די מלוכה- און פריוואטע אונטערנעהמונגען, וואס האבען א ספעציעלע בעדייטונג פאר דער מלוכה און 4) צו קומען אין קאנטאקט מיט'ן פערזאנאל פון „באנק גאספאדארסטווא קראיאוועגא".

גענ. גורעצקי האט בעקענט די פרעסע-פאר-שטעהער מיט רעזולטאטען פון זיין אינספעקציע-רייזע, וועלכע זענען זעהר צופרידענשטעלענדיגע. בפרט האט גענ. גורעצקי אויסגעדריקט זיין צופרי-דענקייט פון די אבטיילונגען פון „באנק גאספא-דארסטווא קראיאוועגא" אין מזרח-גאליציען. גענ. גורעצקי האט ערקלערט, אז ער האט אין מזרח-גאליציען אויפגענומען העכער 200 דעלעגאציעס. ער האט געהאט געלעגענהייט פעסטצושטעלען, אז די פרינציפיעלע ריכטונג פון דער קרעדיט-פאליטיק פון באנק, וואס דארף קודם כל בעפרידיגען די קאלעקטיווע בעדערפנישען, ווי למשל פון די שטעדט, פאוויאטען, קאסע אשטשעגרנאסטשי, קאא-פעראטיווען האנדווערק וכדומה, האט געפונען דעם געהעריגען אבקלאנג צווישען דער בעפעלקערונג אהן הילוק פון נאציאנאליטעט און גלויבען. דער-ביי מאכט גענ. גורעצקי אויפמערקזאם, אז ער האט אויך אופגענומען יודישע און אוקראינישע דעלע-גאציעס, וואס האבען אויסגעדריקט זייער צופרי-דענקייט פון דער קרעדיט פאליטיק פון „באנק גאס-פאדארסטווא קראיאוועגא".

אין צוזאמענהאנג מיט די פראגען, וואס זע-נען געריכטעט געווארען מצד די אינדוסטריע און האנדעלס קרייזען וועגען די אינדיווידועלע קרעדי-טען פון „באנק גאספאדארסטווא קראיאוועגא", האט פרעזעס גורעצקי ערקלערט, אז זיין באנק וועט זיך נישט צוריקציהען פון געבען אזעלכע קרעדיטען פארן האנדעל און אינדוסטריע אויף אוויפיל, אויף וויפיל דער כח פון די קאפיטאלען פון די פריוואטע באנקען וועט זיי דערלויבען צו בעפרידיגען די קרעדיט בעדערפנישען, וואס זענען נויטיג די ווירט-שאפטליכע ארבייט אויף אזעלכע בעדינגונגען, וואס בעשווערען נישט די ענטוויקלונג פון עקאנא-מישען לעבען.

דער פרעזעס איז געקומען אין קאנטאקט מיט דעם פערסאנאל און האט פעסטגעשטעלט, אז ער ארבייט לויט די אינסטרוקציעס פון דער צענטראלע צו אלעמענס צופרידענקייט.

לסוף האט גענ. גורעצקי אנגעוויזען, אז „באנק גאספאדארסטווא קראיאוועגא" איז דער אויספיהרונג-ארגאן פון דער רעגירונג און רעאלי-זירט איהר פאליטיק אויפ'ן געביט פון ווירטשאפט-ליכען לעבען. לעצטענס איז דורכגעפיהרט געווארען א צוטיילונג פון די קאמפעטענצען צווישען די מלוכה'שע באנקען, וואס דערלויבט צו פיהרען א סיסטעמאטישע ארבייט, איצט ווערט בעטראכט אין די מאס עביגע ספערען די פראגע צו פער-ברייטערען די טעטיגקייט פון „באנק גאספאדאר-סטווא קראיאוועגא" דורכ'ן אריינגעהמען אין באנק די פערטרעטער פון די זעלבסטפערוואלטונגען און פאוויאטען, וועלכע האבען דאס רעכט צו זיין 40 פראצענט פערטרעטען. נאכדעם, ווי גענ. גורעצקי האט בעקאנט געמאכט די אנוועזענדע זשורנאליס-טען מיט'ן פראגראם פון באנק אויפ'ן יאהר 1928 האבען איהם די פרעסע-פארשטעהער געשטעלט עטליכע פראגען. אויף דער פראגע, ווי אזוי שטעלט זיך פאר פראצענטועל די הילף פון „באנק גאספא-דארסטווא קראיאוועגא" פאר יודישע קאאפעראטי-ווען, האנדעל, אינדוסטריע אין מזרח-גאליציען? — האט גענ. גורעצקי ערקלערט, אז ער קאן קיין גע-נויע דאטען נישט אנגעבען, ווייל ספעציעל ווערט נישט פערשריבען צי די אדער יענע יודישע אינ-סטיטוציע בעקומט. מען ווייסט בלויז, אז אין אל-געמיין האבען די צי יענע אינסטיטוציע בעקומען כמה וכמה. „איך וויל אבער אויפמערק-זאם מאכען, אז צוליב דעם, וואס די יודישע אינ-סטיטוציעס זענען אזוי צעשלאגען, בעקומען זיי פיל קלענערע הילף, ווי זיי וואלטען דאס פון אונז געקאנט בעקומען, ווען זיי וואלטען געווען ארגא-ניזירט און שטארק".

Dr. med. STUPEL

.12 Szkolna 12.

ספעציאליסט פאר הויט-, האר- און וועגערישע קראנקהייטען, מענער - שוואכע, לישיי און ראק. רענטגען-שטראהלען און קווארץ ליכט, עלעקטרא-טעראפיע.

נעמט אן פון 12 ביז 3 נאכט. און פון 6 ביז 9 אין אוונט

Dr.med. ST. HEINRICH

WIŚNIOWA GÓRA

WILLA KACZOROWSKIEGO

ספעציאליסט פאר קינדער- און אינערע קראנקהייטען.

Dr. Z. Rakowski

ספעצ. פאר אויערן-, נאז-, האלז- און לונגען-קראנקה.

קאנסטאנטינער 9, טעלעפאן 27-81.

שפרעכשטונדען פון 12—3 און פון 5—7 עסט אויך אין לעמאניצע, נאכרושער 17 פון 10—11 און פון 2—5

ייִדיש טעאטער אין זאל פילהארמאניע, נארוטאוויטשא 20

גאסטראלען פון די **אנא** און **הײמאן יאקובאוויטש** לאדזער ליבלינגען

היינט, דינסטאג, דעם 3 טען יולי, 9 א זייגער אין אוונט צו ביליגע פרייזען

„בריגדע פרויען"

אין 4 אקטען מיט געזאנג און טענץ פון ד"ר בלאך.

הויפט-ראלען: בעלא — אנא יאקובאוויטש, מאזענטאל — היימאן יאקובאוויטש.

אלע פיעסען זענען רעזשיסירט פון היימאן יאקובאוויטש.

ס'נעהמען אנטייל פרויען: בעזמאן, זעווקינא, מאכאראווסקא, פאדערמאן. מענער: אריעל, אייזענבערג, הײנבוים, באלירסקי, האמבורגער, מאכאראווסקי, גייהויז, פאליאנסקי, צווילין. מוזיקאלישע לייטונג: ל. זעלמאן, טענץ איינשטודירט פון טאנץ-מייסטער ב. לייבאוויטש. רעזשי: א. בעזמאן. בינע-לייטער: מאכאראווסקי. בילעטען אין פילהארמ.-קאסע.

אנאנס! די נאהענטסטע פרעמיערע **„סערקע קאזאק"**

ביי די יודען אין די ווייטע לענדער.

(ענדע פון דער 3-טער זייט).

ליבע און ערנסטע בעציהונגען צו מיר האבען אויך געווירקט אויף די יודען און דער עיקר אויף די אסימילאטארען. די מאכט געהערט דא אמטעהרסטען די ארבייטער-פארטייען, די קאנסערוואטארען זע-נען אין דער אפאזיציע. די פארשטעהער פון די ביידע צדדים האבען זיך מיט אן'איבערגעבענהייט בעטייליגט אין דער ציוניסטישער ארבייט.

דארטען איז אויך פארהאן א סעקטע פון קריסטען-ציוניסטען, וועלכע גלויבען שטארק אין תנך און אין די נביאים. זיי זענען שטארק געגען די מיסיאנערען: חייל אויב די יודען וועלען זיך אפשמד'ן, וועט די נבואה פון די נביאים נישט קענען מקוים ווערען. פון גאנץ ווייטע מקומות זענען זיי געקומען הערען מיינע פארטראגען. קיין געלד האב איך ביי זיי נישט געבעטען, זיי האבען אליין עס צוזאמענגעקליבען און מיר עס אפגעגעבען.

אין סידניי האט מיר אין איינעם א קלוב איינגעלאדען א פרעסביטעריאנישער גייסטליכער איך זאל זונטאג האלטען א פארטראג אין זייער טעמפעל פאר זיין געמיינדע. איך בין געבליבען אין א פער-לעגענהייט. איך האב געפרעגט דעם ארטיגען רב, צי איך זאל ערפילען די בקשה פון דעם גייסטליכען, דער רב האט מיר געראטען, איך זאל נאר אהין רעדען. קומענדיג אין טעמפעל, האב איך דארטען געפונען אויך זייער פיל יודען. דער גייסטליכער האט מיר מודיע געווען, אז פון דעם כבוד וועגען פון אונזער אמונה וועלען זיי היינט נישט ראווען ווייער שטענדיגע תפילות, וועלכע זיי זענען מתפלל יעדען זונטאג. זיי וועלען נאר לייענען עטליכע קאפיטלען תהילים, וועלכע זענען געווידמעט דעם אומקעהר פון די יודען קיין ארץ-ישראל. אט די קאפיטלען ווייסען זיי פיל בעסער פאר אונז. דער ארגעל האט געשפילט איינגע אויסגעזעהלטע ער-טער פון „יהודה המכבי". נאך מיין פארטראג האט דער פראטעסטאנישער גייסטליכער זיך געווענדעט צו די טויזענט מתפללים, וועלכע זענען געקומען:

און איצט, מיינע ברידער און שוועסטער, לאז מיר אלע מתפלל זיין, אז עס זאלען זיך ענדיגען די ליידען פון די יודען, אז עס זאל אויפגעבויט ווערען די הייליגע ארץ-ישראל, און אז דער שליח פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע זאל האבען הצלחה אין זיינע אונטערנעהמונגען!

דער גאנצער קהל האט מיט די הענט פער-מאכט די אויגען און פרום געגומען מתפלל זיין.

ביי נאך אזא ענליכען פאל האב איך געפרעגט די מתפללים: בעשטימט האט איהר דאך פיל מעהר פאר אייך וויכטיגערע און נעהנטערע אינטער-רעסען טא פארוואס קומט איהר אין אזא גרויסער צאהל צו מיינע פארטראגען? זיי האבען מיר גע-ענטפערט: „צוליב דער ביבל". נישט פון דעם רוימישען פארום איז געקומען זייער גלויבען. דאס אלץ, וואס איז ביי זיי הייליג קומט ארויס פון אונז, פון דער העברעאישער שפראך און פון אונזער הייליגען קליינעם לאנד.

(„דבר").

Dr. B. ROBINZON

אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען

האט זיך איבערגעצויגען פון נאוואמיעסקא 22

אויף **פעטריקאווער 10,**

טעלעפאן 86-31.

דער טאנץ ארום גאלדענעם קאלב.

(ראמאן).

46)

— וועט איהר פרובען שרייען, רופען הילף, אדער מאכען א שריט, וועל איך אייך דערהרג'ע-נען, ווי א הונט! — האט סעסיל ארויסגעצישט.

זי האט אנגעוויזען סאלאמעא'ן אויף א שטול און צוגעגעבען:

— זעצט זיך, זייט מוחל, און אויב איהר ווילט טוט עפיס אן אויף זיך.

אויפ'ן שטול איז געלעגען א קלייד, און סע-סיל האט עס צוגעווארפען סאלאמעא'ן.

— איהר דערקענט מיך נישט? — האט סע-סיל א פרעג געטון.

— ניין... איך דערקאן... און ווען איך וואלט זיך נישט געפיהלט ביים פולען זינען!.. איך האב אבער געמיינט, אז איך בין שוין אייך פטור גע-ווארען...

— פערשטעהט איהר מיך, עס זענען דא מענ-שען, וועלכע עס איז נישט לייכט אנצוזען א מיתה... איך געהער טאקי צו אזעלכע מענשען!..

סאלאמעא האט זיך פונאנדערגעלאכט, אלס ענטפער אויף די ווערטער.

איהר געלעכטער האט בעדייט, אז ווען זי נעהמט זיך צו דעם ענין, וואלט שוין סעסיל דא איצט נישט געווען.

סעסיל האט זי פערשטאנען.

— זאג געטון — א קינושאל מאכט עס א סך בעסער, ווי א נישט בצוואפענטע האנט..

זי האט מיט א שמייכעל א קוק געטון אויף סעסיל'ן, און אין איהרע אויגען האט אויפגעגלאנצט פעראכטונג.

— א! — האט זי געזאגט — איהר זענט שרעקליך לעכערליך אין דעם מענער-קאסטיום. פונ-דעסטוועגען וואלט איך אויך געוואלט א פרוב טון זיך אזוי צו פערקליידען, און אנהויבען ליבען זיך אין שיינע דאמען...

— איהר מאכט שוין ווידער חוזק...

— איך מאך נישט קיין שפאס! איך בין זיך אבער מודה, אז תחילת, ווען איך האב דערזעהן אן'אומבעקאנטען מאנספערשוין מיט א רעוואלווער אין האנד, בין איך געווארען שטארק אומרוהיג. איצט אבער, אז איך האב אייך דערקענט, און כ'זעה גוט מיט וועמען איך האב צו טון, בין איך גאנץ רוהיג. איך פערשטה, זעלבסטפערשטענדליך, אז איהר וועט ווידער פרובען צו שפילען די ראָ-ליע פון א העלד, און איינרעדען מיר, אז איך זאל פערלאזען אייער ברודער, אנישט וועט איהר מיך מכבד זיין מיט א קויל אין קאפ — אבער איך ווער שוין, ווי איהר זעהט, צוגעוואוינט צו אייער פלאמיגען טעמפעראמענט...

סאלאמעא האט א קורצען לאך געטון און פארטגעזעצט:

— וואס טויג מיר מעשיות, אז איך האב פאר אייך קיין מורא נישט. איהר צילט אן אויף מיר דעם רעוואלווער און שרייט: „איך שיס"! און דאך בין איך איבערצייגט, אז איהר וועט נישט אויס-שיסען. איך מיין, ליבע פריינדין, אז אויב איהר ווילט מיך נישט לאנגווייליגען, דארפט איהר אויס-

זיך דאך נישט מאכען לעכערליך. איהר מוזט זיך סוף כל סוף אריינשלאגען אין אייער קאפ, אז גע-גען מיר זענט איהר הילפלאז. איך בין פערבונ-דען אויף אייביג מיט ראבערט'ן און גארנישט איז אין-שטאנד אונז צו צושיידען. עס איז דעריבער מעגליך, אז צוליב אייער משוגענער מאניע, וועט אייך אויסקומען צו בעצאהלען מיט'ן לעבען, און דאסמאל טאקי אויף אן'אמת—טא זייט זשע וויסען, אז איך מיט ראבערט'ן וועלען דערביי גארנישט נישט ריזיקירען! טוט נאר א טראכט, צי זענט איהר ביים פולען זינען? די נאטור האט שוין אייך פערשאפען א סך אונאנגענעהמליכקייטען. איהר פערמאגט דאך א ליידענשאפטליכע נאטור, וועלכער האט נישט קיין אויסגאנג. ווארפט זיך דעריבער אלע אייערע פערלאנגען אין קאפ ארויין און פער-מיסט'גען איהם. איך שטעל זיך פאר, וויפיל מיה מ'דארף זיך געבען, כדי איהם אביסעל צו רייניגען...

— איך פערוועהר אייך צו וויצלען זיך!

— איך וויצעל זיך נישט! איך זאג נאר, אז איהר זענט אן'עקשנטע!

— איך אפעריר מיט לאגיק און שכל... איך בין געקומען אהער...

— ווי א זשוליק!..

— איך בין געקומען אהער נישט צו מאכען אייך לאכען!.. איך וועל זיין זעהר ערנסט: איך פערזיכער אייך, אז מיין וויזיט האט פאר אייך א גרויסע בעדייטונג... זעהר א גרויסע בעדייטונג!.. א צופאל אין לעבען האט געבראכט דערצו, אז מיין משפחה איז בדיל הדל געווארען און ארויס-געפיהרט ראבערט'ן לתרבות רעה... אויף יעדען שריט דראהט איהם אונטערגאנג... ער איז אבער נישט מעהר, ווי א פערבלאנדזשעטער... ראבערט,

קאן ווערען זעהר א נוצליכער מענש פאר דער געזעלשאפט... ער האט אבער אבגעטויבט זיינע פעהיגקייטען, און איז געווארען א גנב, א שווינד-לער, א רוצח!.. זיין שותפ'טע...

— ערלויבט אייך צו בעמערקען, אז איך האב איהם קיינמאל נישט צוגעהאלפען אין זיינע שפיל-אפערעס, און איהר ווייסט עס גאנץ גוט, אז אויב ער האט בעשלאסען אייך צו דערווערגען, בין איך נישט געשטאנען הינטער זיינע פלייצעס...

— ביז איצט—האט סעסיל פארטגעזעצט — האט איהר גליקליך אויסגעמיטען די הענד פון די זשאנדארמען און די געצען פון דער פאליציי. איהר טארט אבער נישט האפען, אז עס וועט אייך שטענדיג אזוי אפגעלטען. איהר וועט סוף כל סוף ארייינפאלען. ווענד איך זיך צו אייך, כל זמן עס איז נאך נישט צו שפעט: אלע מיינע שטרעבונגען זענען צו ראטעווען ראבערט'ן, און דערצו מוז ער אייך פערלאזען, צוריקקעהרען זיך אהיים, אוועק-ווארפען זיינע אוואנטוריסטישע פרנסות, און ווע-רען אן'ערענטליכער מענש מיט מענשען גלייך! אויב איהר וועט אבווארפען מיין פארשלאג, וועל איך תיכף פערשפארען אין טורמע יענעם, וואס האט דערשטאכען איזאק בערג'ן און איבערגעשני-טען זשאן נארדבענען דעם האלז. איך וועל אויך אנקלאגען מיין ברודער, וועלכער האט זיך בע-מיהט מיך צו דערווערגען. וועט איהר נישט אנ-נעהמען מיינע בעדינגונגען, וועל איך אייך אומ-ברענגען. אז איהר וועט זיך אבער שיידען, וועט איהר זיין אויסער יעדער סכנה. אין דעם איצטי-גען מאמענט זענט איהר גענוג רייך, און ראבערט וועט אייך פערזיכערען א פיין לעבען...

DZWONY WIECZORNE

אָרעבּד=גראַקעז

CORSO | היינט און פאלגענדע טעג! **1-טער לאָדזער פילם** („רויזען און דערנער פון פערבאטענער ליבע״) מעכטיגע עראָטישע דראַמע אין 10 אַקטען מיט אַ פראָלאָג. די אַקציע שפּילט זיך אָפּ אין לאָדז און הינטער לאָוויטש. געזאַנג-אילוסטראַציע פון בעוואוסטען ליד פון מאַניושקי „DZWONY WIECZORNE"

אַ הערצליכען מזל-טוב ווינש איך מיין פריינד און חבר
ה׳ שלמה גאָלדשטיין און פרוי
צו דער פערלאָבונג פון זייער טאָכטער
פרל. **שרה גאָלדשטיין** מיט ה׳ **אברהם פערעפלאַטשיק**
און דעם יונגען פּאָר אַ גליקליכע צוקונפט.
יהושע וועלנאָרוש און פרוי.

Doświadczona
POLONISTKA
przyjmuje lekcje na lipiec
Cegielniana 41/27
od 13-ej do 15-ej
i od 19-ej do 20-ej.

אַ געוועלב
צו פערמיטען
ווי אויך
אַ לאָקאַל אויף אַ פאַבריק
גדאנסקא 59.

Dr. med.
Wolf Eychner
פרויען-קראַנקהייטען
און אַקושעריע
זגערזשער 11 טעל. 34-72
נעהמט אָן אין דער לעמעש יוג׳
פּיעטריקאָווער 294 פון 12—2
און, אין דערהיים פון 6-8 אָ׳.

אַן׳אַרבייטסזאַם פּעהיג
יונגעל
פון 16—17 יאָהר ווערט געברויכט. צו ערפאַהרען אין אַדמיניסטראַציע.

אַנ׳ ערשטקלאַסיגער
קירזשנער-
אַרבּייטער זוכט אַ גוטע שטעלע צו דער אַרבייט. אָפּפערטען אונטער „קירזשנער" אין אַדמיניסטראַציע.

Dr. ADAM
GROSGLIK
Al Kościuszki 27
tel. 51-78,
הויט און וועגערישע קראַנקה-
ייטען און ליכט-הייל אינסט.
נעהמט אָן פון 4—7 אין שיע

עס נויטיגען זיך
קוואַליפיצירטע
שטריקער
צו מאַשין P. D. ווי אויך צו גלאַטע מאַשינען. צו ערפאַהרען ביי **געפּנער**
נאָוואָמיעסקאַ 5.

וואָרנונג!
אַזוי ווי עס האָבען זיך בעוויזען אין שטאָט פערשידענע נאָכגעמאַכטע פּעלד-בעטען, מאַך איך בעקאַנט דאָס ג׳ פּובליקום, אַז די
עכטע-פּאַטענטירטע **בעטען** עכטע-פּאַטענטירטע
ווענען פערזעהען נור מיט דער שוץ-מאַרקע
PALMA-PATENT
פאַר׳ן וועלכע מיר זענען פעראַנטוואָרטליך ביז 3 יאָהר.
— צו בעקומען איז אַלע געשעפטען. —
אויסערדעם, בעזיצען מיר שטענדיג אויף לאַגער אין אַ גרויסען אויסוואַהל
ניקעל-בעטען, אַמעריקאַנקעס,
ניקעל-קינדער-בעטען, קינדער-וועגעלעך,
טיש-בעטען, קינדער-בענקעלעך
מעטער-מאָס, אויף רעדלעך.
מאַטראַצען אָבעבטע, שעזלאָנגען און קאַנאַדיסקע.
קאָזעטקעס און טאַפּטשאַנעס.
בעמ.: בעטלעך מיט ווענטלעך ווייס אָדער ברוין 17 זל.. פאָלאָווע בעטלעך 14 זל.
רעעלע בעהאַנדלונג. ❖ פאַבריקס-פּרייזען. ❖ זעמטליכע רעפּעראַטורען.
הערט! לאָדז, פּאָלנאָצנאַ 24, טעל. 31-85. דעטייל!

אשרי אדם שומע לי!
לשקד על דלתותי יום-יום כי הולך בתום ילך בטח
און אַז דו דאַרפסט ערלעדיגען סאַנדאַווע זאַכען, זאָלסטו גלייך קומען צו לויפען אין ביוראָ
17 פּעטריקאָווער 17
דורכגאַנג זאַכאָדניאַ 52, וואו ס׳ווערט ערלעדיגט און געוויסענהאַפט געשריבען לויט׳ן אוסטאַוו אַלערליי
ביטעס קלאָוזולעס, זאַבזשיעטשעניעס אויף אַלע שטעט אין פּוילען, אַפּעלאַציעס צי-ווילנע און קאַרנע אַפּאַזיציעס, אַדוואָ-לאַניעס, רעקורסען וועגען דירה און אוסאַנד-ראָזיעמטשי, וועגען פּעסער אין קאָמיסאַריאַט-רושאַנגרו און אַלע פּאָליצייי-בעצירקען, אַקטען אינטער-ציזיעס, זאַקטען דאַראָוויזנעס, קאַרנע ספּראָוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען. ספּעציאַליסט פון שותפות-אַקטען
מיט אַכטונג **י. מאַנעלאַ,**
רעכט-קאָנסולענט.

LEKARZ-DENTYSTA צאָהן-אַרצט
St. GELBERG
זאַכאָדניאַ 15, טעל. 31-08
היילט נאָך פערגאַלטעסיגטע צייהן און מונד-קראַנקה. צאָהן-ציהונג אָהן שמערצען, היילט מיט ליכט-בעשטראַ-לונג, ספּעציעלער לאַבאָראַטאָריום פון קינסטליכע צייהן. נעהמט אָן פון 9–7 אָוונד. צו ביליגע פּרייזען.

נגיד רעקלאַמע-חודש!
איך מאַך דערמיט בעקאַנט דאָס געעהרטע פּובליקום, אַז נאָך אַ גרינדליכען רעמאָנט, האָב איך ביי מיין קינסטלעריש-פאָטאָגראַפישען אַטעליר ערעפענט
אַ ספּעציעלען פּאָרטרעטען-אַנשטאַלט,
וואו עס ווערען אויסגעפערטיגט די שענסטע פּאָרטרעטען לויט דער נייעסטער פאָטאָ-טעכניק צו שטוינענד ביליגע פּרייזען:
אַ פּאָרטרעט 30 X 40 מיט פּאַספּאַרטו און ראַהם נור 13.50 זל.
" 50 X 40 " " " " " 20.— "
די אויפנאַהמען צו פּאָרטרעטען ווערען געמאַכט גענצליך אומזיסט.
נוצט אויס די געלעגענהייט! מיט אַכטונג
קונסט-פאָטאָגראַפישער און פּאָרטרעטען אַטעליער
„PARISIEN" wł. H. Sroka
Łódź, Brzezińska 69. צופאָהר מיט׳ן טראַמוואַי נומ׳ 1.

לעטשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
און דענטיסטישער קאַבינעט.
בזשעזשינער 11, טעל. 37-63
אָפען פון 9 פריה ביז 7 אָוונד.

ד״ר חאַלינסקי	נאָז, האַלז, אויערן קר.	4—3
ד״ר קערשנער	קינדער קראַנקהייטען	11-9 3-4½
ד״ר שיפּמאַן	אינערליכע קראַנקה.	11—1
ד״ר לופּיטש	הויט- און געשלעכט-קר.	12½—1½
ד״ר שמירגעלד	נערווען און גייסטיגע קר.	1—2
ד״ר גאָלדבלאַט	אויגען-קראַנקהייטען	12½—1½
ד״ר עליאַסבערג	כירורגישע-קראַנקה.	1—2
ד״ר בערגסאָן	פרויען און געבורטס-הילף	3—4

פּסיכאָ-טעראַפּיע, שטראָהל-שטראַלונגען ווי שטאַמלען א. א. וו. מאַסען-שטעלען, קונסטליכע בערג-זון-בעשטראַהלונג אייני-שפּריצונגען, מאַסאַזשען, עלעקטריזאַציע, אָפּעראַציעס. אויף פערלאַנג—ווזיטען אין שטאָט.—אין לאַבאָראַטאָריום ווערען אנגענומען אַלע אַרט אַנאַליזען, ווי אויך פלעגמאַ און בלוט.
אימפּונגען געגען שקאַרלאַטין.

ד״ר לאַזשינסקי סטאַראָפּאָלסקאַ	צאָהן-אַרצט	1—10 3—6

קינסטליכע ציהן, קראָנען, מאָסטען א. א. וו.
די לעטשניצע איז אויך טעטיג זונטאָג.

צו וואָס זאָלט איהר ליידען פונ׳ם שווייס פון פיס!
וואָס די הויט קריכט אָפּ און עס מאַכט ראַנעס און פון שלעכטען ריח, וואָס קיין מענש קאָן נעבען אייך נישט שטעהען, אַז פאַר אַ פּאָר גראָשען קענט איהר דאָס אַלעס בעזייטיגען נאָר נוצענדיג דעם בעוואוסטען פּראָשעק ראַדיקאַל, וועלכעס פערהיט אויך דאָס לעדער פון פּלאַצען. — אויך אַ גוט מיטעל צו וואַנצען און אויך צו אַלע פערשידענע ווערים, גאַראַנטירט אויף אַ גאַנצען זומער. צו בעקומען ביים ציטונגס-פערקויפער **גאָלדבערג, פּיעטריקאָווער 21.**
30‡

„לינת אורחים" לאָדז, פּיעטריקאָווער 59
דעם 24-טען פעברואַר ד. י. איז פאָרגעקומען די גענעראַל פערזאַמלונג פון אונזער פעראיין און אַלס פאָרזיצענדער איז איינשטימיג אויסגעוועהלט געוואָרען ה׳ ח. פּודלאַווסקי און אַלס אַסעסאָרען די ה״ה ראָזענשטיין און וואָלהענדלער. די קאָנסטיטואירונג איז פאָרגעקומען דעם 2-טען יולי און עס איז אויסגעוועהלט געוואָרען אין דער פערוואַלטונג:
פּרעזעס – חיים פּאָדלאַווסקי. וויצע-פּרעזעס – אבא קאַפּמאַן, עהרען-סעקרעטאַר–מ. חאַטצקי, קאַסירער – אהרן עפּשטיין, גאַספּאָדאַרוש – לייבל אַלעקסאַנדראָוויטש, קאָנטראָלער – אהרן קאָהן, ש. שמאַלעוויטש. מ. פרידמאַן, א. מאַללער, מ. קאַרמאַזין. רעוויזיאָנס-קאָמיטעט: ישראל שעפּנער, זלמן כהן, נחום גאָלדקראַנץ, ה. ראָזענשטיין, ה. וואָלהענדלער. קאַנדידאַטען: ה. קאַפּמאַן, מ. חאַטצקי, ש. געבערט, ז. געלראָבין און מ. קאַפּמאַן.
309

פּרייז 2 זל. שנעל און רעעל! פּרייז 2 זל.
רעכטס-קאָנסולענטען-ביוראָ
„פּאָראַדאַ"-„PORADA"
10 פּיעטריקאָווער 10
אונטער לייטונג פון אַ לאַנגיעהריגען און רוטינירטן געריכטס-סעקרעטאַר שרייבט אַלערליי ביטען און אַפּעלאַציעס, קלאַוזולעס און זאַבזשיעטשעניעס. אינפאָרמירט און שרייבט אין אַלערליי מיליטער-ענינים. אויך איבערזעצונגען אין פרעמדע שפּראַכען. 258

לעטשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
און ערצטליך-דענטיסטישער קאַבינעט
זגיערסקאַ 17 טעל. 16-33.

ד״ר ראַקאָווסקי	נאָז האַלז, אויערן קר.	10—11 2—3 6—7
ד״ר רוזשאַנער	הויט און געשלעכט קר.	10—11 1—2
ד״ר גאָלדשטיין-פּאָלאַק	אויגען-קראַנקהייטען	1—2 7—8
ד״ר יוסטמאַן	נערווען קראַנקהייטען	12—2
ד״ר ראָזענצווייג	קינדער-קראַנקהייטען	10—12 4—5
ד״ר פּאַפּיערני	פרויען און געבורטס-הילף	11½-1 5—6
ד״ר קאַנטאָר	כירורגישע-קראַנקהייט.	4-5 זונ. 1—2
ד״ר היינבערג	אינ. חערץ לונגען-קר.	11-1 5½—7
ד״ר סטופּעל	רענטגען	10—12 4—6
א. גראָדזענסקי	צאָהן-אַרצט	3—7
נ. ראָזעס	צאָהן-אַרצט	9—2

צאָהן-מונד-הילונג, בעלייכטונגען, קראָנען, מאָסטען א. א. וו.
ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען
א רענטגען-אינסטיטוט
היילונג פון הויט קראַנקהייטען פון קאָפּ (פּאַרך) מיט רענטגענשטראַהלען, פאַר בעשטראַהלונג און דורכלייכטונגען, קוואַרץ-לאַמפּע, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע, אַלע מעגליכע אַנאַליזען. אַ קורס פאַר שטאַמלער. אימפּונגען געגען שאַרלאַך (שקאַרלאַטין) פון 4—5 נאָכמ.
די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג.
וויזיט אין דער שטאָט.
ערצטליך-קאָסמעטיש. גאַבינעט
ערל. מ. מאַרקוס נעהמט אָן פון 5–7 אָוונד

Zgubiony został weksel
na sumę zł. 110.— wystawca Fajersztajn Łódź Konstantynowska 56 na zlecenie B. Wasermana, ostatnie żyro M. Nirenberg, wystawiony 30 grudnia 1927 r., pł. 10/7. Weksel zostaje unieważniony. Oddać do S. Zalcberga, Łódź, ul. Drewnowska 32. 307

Dr. med. **A. MAZUR**
אויערן, נאָז- און האַלז-קראַנקהייטען, שטימע- און שפּראַך-פעהלערן (שטאַמלען א.ז.וו.)
האָט זיך איבערציגען פון נאַרוטאָוויטשאַ 44
אויף וואַכאָדניאַ 65, טעל. 66-01
(איינגאַנג אויך דורך פּעטריקאָווער 46).
נעהמט אָן פון 11.30 ביז 12.30 און פון 3—5 נאָכמ.

די לייה-ביבליאָטעק
א. נ. פון **א. אייזענשלאָס,**
וועלכע געפינט זיך אויף פּאָלודניאָווע 11, ליינקע אָפּ.
איז טעטיג: מאָנטאָג און מיטוואָך פון 6—10 אָוונד און שבת פון 10—1 און פון 4—10 אָוונד.
איינשרייבען קען מען זיך יעדען טאָג פון 6—10 אָוו.

אַבאָנעמענט-פּרייז: אין לאָדז – 5 זל. אַ חודש מיט אָפּטראָגען אַ היים; אויף דער פּראָווינץ – 6 זל. אַ חודש; אין אויסלאַנד מיט 30 פראָצ. טייערער.
פאַר׳ן אינהאַלט און טערמינען פון די אַנאָנסען איז דער פערלאַג נישט פעראַנטוואָרטליך
די אַדמיניסטראַציע איז אָפען בייטאָג און ביינאַכט.

אַנאָנסען-פּרייז פאַר׳ן מעקסט–15 גר. פרייטאָג און ערב יו״ט–20 גר. אין דער זייט 7 שפּאַלטע.
אין מעקסט–40 " " " " 60– " "
נאָך׳ן מעקסט–10 " " " " 15– " "
פאַר אַ מיליטער-שורה: מיליטער דער שטעט 50 פּראָצ. טייערער. אויסל. 100 פּראָצ. טייערער. מעלדונגען–10 גר. אַ וואָרט

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. [illegible]
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.